

Reggeli Ujság

Noviszád, 1940 junius 18, kedd

Urednik — Szerkeszti
ANDRÉE DEZSŐ

21. évfolyam 166. szám

Franciaország letette a fegyvert

és fegyverszünetet kért Németországtól

Pétain tábornagy miniszterelnök rádióbeszédében jelentette be, hogy a háborút be kell szüntetni — Hitler Mussolinival való tanácskozása után dönt

LONDONBÓL JELENTIK: A REUTER-IRODA HÉTFŐN DÉLI 13 ÓRA 20 PERCKOR ÉRKEZETT JELENTÉSE ISMERTETI AZT A RÁDIÓNYILATKOZATOT, AMELYBEN PETAIN TÁBORNAGY, FRANCIA MINISZTERELNÖK BEJELENTETTE A HARCOK BESZÜNTETÉSÉNEK SZÜKSÉGESSÉGÉT. A TÁBORNAGY NYILATKOZATÁT AZ EGÉSZ FRANCIA NÉPHEZ INTÉZTE. KÖZÖLTE, HOGY AZ ELMULT ÉJSZAKA TÁRGYALÁSOKBA BOCSÁTKOZOTT AZ ELLENSÉGGEL, HOGY LÁSSA, VAJON A KÉT FÉL KÖZÖTT, MINT KATONÁK KÖZÖTT, LEHETSÉGES-E MEGEGYEZÉSRE JUTNI NAGY DICSEBETTEL SZÓLT A FRANCIA HADSEREGRŐL, AMELY HAGYOMÁNYAIHOZ MÉLTÓ HŐSISSÉGGEL KÜZDÖTT AZ EMBERBEN ÉS ANYAGBAN FŐLÉNYBEN LEVŐ ELLENSÉG ELLEN. KIJELENTETTE, HOGY BIZTOSAN SZÁMIT ENNEK A HADSEREGNEK A SZERETETÉRE, A HADVISELTEK TAMOGATÁSÁRA ÉS UGYANUGY AZ EGÉSZ NEMZET BIZALMÁRA.

EZEKBEK A SZOMORU ÓRÁKBAN — MONDOTTA — GONDOLATOM A SZERENCSETLEN MENEKÜLTEK FELÉ SZÁLL, AKIK VÉGSŐ NYOMORUSÁGBAN HÁNYÓDNAK AZ UTAKON. RÉSZVÉTTTEL ÉS BUZDITÁSSAL FORDULOK HOZZÁJUK.

MEGTÖRT SZÍVVEL KELL BEJELENTENIE, HOGY A HÁBORUT BE KELL SZÜNTETNI. AZ ELMULT ÉJSZAKA AZ ELLENSÉGGHEZ FORDULT, HOGY MEGKÉRDEZZE, VAJON HAJLANDÓ-E VELE EGYÜTT MEGKERESNI A TISZTESSÉGGEL VIVOTT HARC UTÁN ANNAK A LEHETŐSÉGET, HOGYAN VETHESSENEK VÉGET AZ ELLENSÉGESKEDÉSNEK. VÉGÜL FELHIVTA AZ EGÉSZ FRANCIA NÉPET, HOGY A MEGPRÓBÁLTATÁS MOSTANI ÓRÁIBAN TÖMÖRÜLJÖN A KORMÁNY KÖRÉ.

Német jelentés a fegyverletételről

A NÉMET TÁVIRATI IRODA JELENTI A VEZÉRI FŐHADISZÁLLÁSRÓL HÉTFŐN DÉLUTÁN: PETAIN TÁBORNAGY, AZ UJONNAN MEGALAKULT FRANCIA KORMÁNY MINISZTERELNÖKE A FRANCIA NÉPHEZ INTÉZT RÁDIÓBESZÉDÉBEN BEJELENTETTE, HOGY FRANCIAORSZÁG KÉNYTELEN LETENNI A FEGYVERT. A TÁBORNAGY BEJELENTETTE, HOGY MÁR LÉPÉST TETT AZ IRÁNYBAN, HOGY A BIRODALMI KORMÁNYT ERRŐL AZ ELHATÁROZÁSARÓL ÉRTESSITSE ÉS MEGTUDHASSA AZOKAT A FELTÉTELEKET, AMELYEK MELLETT A NÉMET BIRODALOM KÉSZNEK MUTATKOZNA A FRANCIA ÓHAJTÁSNAK ELEGET TENNI. A FÜHRER A KÖZEL JÖVŐBEN TALÁLKOZIK MUSSOLINI BENITO OLASZ MINISZTERELNÖKKEL, HOGY FELÜLVIZSGÁLJA A KÉT ORSZÁG TOVÁBBI MAGATARTÁSÁT.

A sorsdöntő francia minisztertanács

Rómából jelentik: Az olasz rádió hétfő délelőtti jelentésében a következőket közölte Franciaország vasárnap egész nap üzenetekkel ostromolta a francia kormányt. Félkettőkor újabb üzenetet küldött, amelyet Reynaud vitt magával Lebrun elnökhöz. Reynaud rá akarta venni a köztársasági elnököt, hogy az üzenetben kilátásba helyezett segítséget fogadja el. Lebrun elnök — Weygand tábornokkal folytatott megbeszélése után — visszautasította az angol segítséget. Ugyanekkor a jobboldali és középpártok vezetői megjelentek a francia miniszterelnöknél és követelték, hogy a kormány adja fel a harcot és kímélje meg a francia népet a további megpróbáltatásoktól. Reynaud egy ideig ellenállt a követeléseknek, de azután Petain tábornagy és Weygand tábornok is azok pártjára állt, akik a németekkel való kiegyezés mellett foglaltak állást. Teljesen felülkerekedett az az irányzat, hogy a megígért angol segítségben nem lehet bízni. Ennek az állásfoglalásnak a következményeit levonta Reynaud és benyújtotta lemondását. Hozzájárult a döntéshez az is, hogy Roosevelt elnök üzenetét negatívnak ítélik és hogy Törökország sem lépett be a háborúba. Petain tábornagy, hír szerint, tisztességes békét szeretne létrehozni Németországgal és már kormányának összetétele is Franciaország eddigi külpolitikájának teljes megtagadását jelenti — mondja az olasz rádió közleménye.

Az olasz rádió ezt a nagy feltűnést keltő híret más oldalról eddig még nem erősítették meg.

Német hivatalos jelentés

A német távirati iroda közli a vezéri főhadiszállásnak még a harcok beszüntetése előtti jelentését, amely így hangzik:

Az összeomlott francia seregek a felbomlás jelei között özönlenek vissza déli és délnyugati irányban, miközben csapataink erősen üldözik őket. Ott, ahol a csapatrészek még ellenállást fejtettek ki, ezeket súlyos veszteségekkel visszavetettük. Az egyik mozgó osztag bátor közbe-

lépésével — az osztagot maga a hadosztályparancsnok vezette — sikerült Orleans és a Loire-on ott átvezető egyik átjárót sértetlenül elfoglalni.

A légi haderő folytatta megsemmisítő hadműveletét a visszaözönlő ellenséges hadoszlopok ellen. A Loire sok hidját eltaláltuk. A hidak előtt összetorlódott hadoszlopokat bombákkal és gépfegyverekkel támadtuk meg.

A Burgundiában előretörő gyors csapatok déli irányban messzire tért nyertek. Itt elfoglaltunk két repülőteret, amelyeken 29 utrakész, bombákkal megrakott repülőgép volt.

Besancontól délkeletre elértük a svájci határt és ezzel bezártuk a gyűrűt a Lotharingiában és Elzászban visszavonuló francia haderők körül. Észak-Lotharingiában csapataink északnyugatról közelnek St. Michael városa felé. A Maginot-vonalnak Saarbrücken-től délre történt áttörésének kihasználásával hadosztályaink ott állandóan előnyomulnak, jóllehet az ellenség helyenként szívósan ellenáll. Csapataink itt a Rajna-Marne csatorna irányában haladnak. A Felsőrajna nyugati partján is győzelmesen halad előre támadásunk a Rajna-Rhone csatornán át, a Vogézek irányában.

Elszászban harci és zuhanó bombázó kötelékek, valamint a légvé-

delmi tüzérség hatásosan támogatja a hadsereget a földön folyó küzdelemben. Erődítményeket és kis erődöket a legsúlyosabb bombákkal támadtuk meg. Az ellenség vesztesége a levegőben összesen 8 repülőgép volt. Ebből ötöt légi harcban, hármat légelhárító ágyúkkal lőttünk le. Három német gép eltűnt.

A német tengeralattjárók az utóbbi napokban több, mint száz ezer tonna hajóteret süllyesztettek el. Egyik buvárnaszádunk jelenti, hogy 41.500 tona hajóteret süllyesztett el, közte a 11.400 tonnás Wellington Star angol gőzöst. Egy másik buvárnaszád 53.000 tonna hajóteret elsüllyesztését jelenti. Ezek között van a 22.000 tonnás Karinthia angol segédcirkáló. Egy harmadik tengeralattjárónak sikerült egy 9.000 tonnás angol segédcirkálót elsüllyeszteni.

Az oroszok bevonultak Lettországba

Német zászló Kirkenesben - Magyarország fizeti háborús adósságait

Izstanbulból jelentik: Izmet İnönü államelnök fogadta a francia, majd az angol nagykövetet. Ugy tudják, hogy közölte velük a rövidesen elhangzó török kormánynyilatkozat szövegét. Hír szerint a török államfő rámutatott arra, milyen nagy mértékben szolgálja a szövetségesek érdekeit is a béke megővése a Földközi-tenger keleti részében és a Balkánon. A török magatartás állítólag teljesen megfelel Anglia és Franciaország terveinek.

Ankarai értesülés szerint a legrövidebb időn belül török-román gazdasági szerződést kötnek, amely főként nyersolaj és benzín vásárlására vonatkozik.

MOSZKVA CÁFOL

Moszkvából jelentik: A Daily Mail közlésére, amely szerint Szovjet-országnak irányításával újabb lépések történtek Románia, Jugoszlávia és Törökország közötti megemlékezői szerződés kötésére, a szovjet távirati iroda megállapítja, hogy ez a hír nem felel meg a valóságnak.

CSANKAISEK TÁMOGATASA

Tokióból jelenti a német távirati iroda: A Niesi-Niesi hosszabb cikkben foglalkozik Francia-Indokína ellenséges magatartásával, minthogy állandóan fegyverrel és löszrel látja el Csankaisek tábornokot. A lap azt követeli, hogy mielőtt Csankaisek ellen további intézkedéseket léptetnek életbe, szüntessék meg Francia-Indokínának ezt az ellenséges magatartását.

FELHÍVÁS A SPANYOL-ORSZÁGI HOLLANDOKHOZ

Madridból jelenti a nemzetközi sajtótudósító: A Spanyolországban élő hollandokat felszólították a konzulátusok, hogy haladéktalanul jelentkezzenek katonai szolgálatra. Egyletore 18-35 évig sorozzák és állítólag Holland-Indiába küldik őket Lisszabonon keresztül.

RIBBENTROP SPANYOL KITÜNTETÉSE

Berlinből jelentik: A spanyol államfő nevében Vigon tábornok átadta Ribbentrop birodalmi külügyminiszternek a legnagyobb spanyol kitüntetést a nyakláncal. Ribbentrop Franco államfőhöz intézett köszönő táviratában kiemelte, hogy számára a kitüntetés a spanyol-német barátság és hagyományos jóviszony újabb bizonyítékát jelenti.

LEGI HARCOK AZ OLASZ BIRODALOMBAN

A Stefani-iroda jelenti: Az ellenség légi tevékenysége arra szorított, hogy néhány belőrest hajtott végre, csaknem mindenütt éjszaka és elszigetelt repülőgépekkel. Ezek során bombákat dobtak le városokra és mezőségekre. Cagliari városban az ellenség bombái kisebb károkat okoztak a repülőtér hangárában. Hat katona meghalt, 30 megsebesült. Palermo városában vadászrepülőink az ellenséges repülőket feltűnésekor nyomban a levegőbe emelkedtek, mire az ellenséges légi alakulat lemondott a támadásról.

Az utóbbi napokban az Alpeseben egyre élénkebb felderítő tevékenységet végeztünk.

Eszak-Afrikában az angol erők ellen folyó szárazföldi, légi és tengeri hadműveletek teljes kifejlő-

désben vannak és kedvező kimenetelt ígérnek. Kelet-Afrikában nagyarányú légi tevékenységet fejtettünk ki az ellenségnek Szudánban és Kenyában levő légi és tengerészeti támaszpontjai ellen. Ezek a műveletek figyelemreméltó eredményekkel jártak.

A MAGYAR KORMÁNYZÓ SZÜLETESNAPJA

Budapestről jelentik: Magyarország kormányzójának keddi születésnapját a magyar honvédség ünnepélyes kiállítások között ünnepli meg. Reggel zenés ébresztő lesz. A budapesti helyőrség felekezetei szerint istentiszteleteken vesz részt. A tábornoki kar délben a tiszti kaszinóban díszebédet rendez. A reggeli ébresztőkor, valamint az istentiszteletek és a díszbéd idején a Gellérthegyen elhelyezett lövegek 24-24 diszlövést adnak le. Hasonló módon és a helyi viszonyoknak megfelelően ünneplik meg a magyar államfő születésnapját a vidéki helyőrségek is.

A MAGYAR HADIROKANTAK KÖZGYÜLESE

Budapestről jelentik: A magyar hadirokantak, hadiözvegyek és hadiárvaik országos szövetségének évi közgyűlésén Arvátfalvi Nagy István elnök indítványára elhatározták, hogy hódoló táviratot küldenek Horthy kormányzónak és üdvözlő táviratot intéznek Hitler kancellárhoz, az olasz király és császárhoz, Mussolini miniszterelnökhöz, valamint Teleki és Csáky miniszterekhez is.

A közgyűlésen megjelent Ludwig Liebel, a német hadirokantak vezetője is, aki felszólalásában többek között ezeket mondta:

A mai napon vonultak be csapataink Trianonba és Versaillesba, ahol a gyászos emlékü békeparancsot hozták. Reméljük, az a körülmény, hogy a versaillesi kastély homlokzatán német zászló leng, a magyar nemzetre is kedvező lesz. Ahogy a világháborúban is együtt harcoltunk, most is egymásnak nyújtjuk kezünket és ezt a kézszorítást a mostani háború csak szorosabbá tette.

TERBOVEN KIRKENESBEN

A német távirati iroda jelentése szerint Terboven német birodalmi biztos Kirkenesbe érkezett. A város megszemlélése után hosszasan elbeszélgetett a norvég hatóságok képviselőivel az elvégzendő munkákról.

Kirkenesben vasárnap délelőtt óta német hadilobogó leng.

A VASÁRNAPI ANGOL MINISZTERTANÁCS

A Reuter-iroda londoni jelentése szerint az angol kormány vasárnap minisztertanácsot tartott. Hír szerint a minisztertanácsban jelen volt Corbin londoni francia nagykövet is.

ALBÁNIA HADBALÉPÉSE

Tiranából jelentik: A legfelső albán alkotmányozó gyűlés fővényt hozott, amely szerint Albánia Olaszország oldalán háborúba lép az olasz birodalom ellenfeleivel szemben.

OROSZ BEVONULÁS LETTORSZÁGBA

A német távirati iroda hivatalosan jelenti Rigából, hogy hétfőn reggel megkezdődött a fehér orosz csapatok bevonulása a lett határon. Ezenkívül néhány orosz hajó érkezett a rigai kikötőbe. A lett kormány rendkívüli intézkedéseket tett az ország rendjének és nyugalmanak biztosítására.

A német távirati iroda újabb jelentése szerint Rigába hétfőn déli 1 és 2 óra között megérkeztek az első szovjetsapatok, harcikosok és páncélosok, miután a lett kormány elfogadta a szovjet követeléseit.

A SPANYOLOK MEGERŐSÍTETTÉK TANGERT

A Nemzetközi Sajtótudósító tangeri jelentése szerint a spanyolok

lényegesen megerősítették tengeri megszálló csapataikat. Eddig 3500 főnyi katonaság vonult be Tangerbe és egy spanyol cirkáló kötött ki a tangeri kikötőben.

MAGYARORSZÁG FIZETI HÁBORUS ADÓSSÁGAIT

A Stefani-iroda washingtoni jelentése szerint egyedül Magyarország fizette meg a június 15-én esedékes világháborús adósságának részletét. Hull külügyminiszter azt ajánlotta a kongresszusnak, hogy kedvezően vizsgálja meg a magyar kormány indítványát, amely a magyar adósságok csökkentésére újabb egyezmény megkötését kéri.

BERLIN ÉS A LITVÁN ESEMÉNYEK

Berlinből jelentik: A legutóbbi litvániai és észtfországi eseményekkel kapcsolatban a német sajtó még semilyen irányban nem foglalt állást, csupán a történetek közlésére szorítottak.

FESZÜLT VÁRAKOZÁS LONDONBAN

A Magyar Távirati Iroda londoni tudósítója hétfőn reggel azt jelentette, hogy az angol politikai világ vasárnap nyomasztó várakozással fordult Franciaország felé és egész nap lesték a híreket a francia kormány döntéséről.

Villámcsapás érte Sir Stafford Cripps repülőgépét

Athénből jelentik: Életveszélyes légi kalandja volt az alig néhány nappal ezelőtt moszkvai nagykövetté kinevezett Sir Stafford Cripps volt angol munkáspárti képviselőnek, akinek kinevezését, mint emlékeztetés, hosszas diplomáciai tárgyalás előzte meg. Az angol sajtóban is közölt híradások szerint a szovjetkormány ugyanis csak jóideig tartó huza-vona után adta beleegyezését ahhoz, hogy William Seeds eddigi nagykövet helyébe Sir Stafford Crippset nevezze ki a londoni kormány moszkvai nagykövetté.

A tárgyalások ideje alatt a designált nagykövet előbb Bukarestben, majd Szófiában időzött, ahonnan

repülőgépen indult tovább új állomáshelyére,

miután a szovjetkormány megadta a kinevezéséhez szükséges agreement. A román kormány egy kitűnően képzett pilótát és pompás utasszállító gépet bocsátott az angol diplomata részére, aki Szalonikín át indult Athén felé.

Utközben azonban óriási viharba került a nagy magasságban haladó repülőgép, amelynek

antennájába közben becsapott a villám!...

A villám ereje megbillentette a repülőgépet, de a pilóta bámulatos lélekjelenléte ugyszólván másodpercek leforgása alatt ismét egyensúlyba hozta azt és a kishíján katasztrófális végű légi utról minden bántódás nélkül érkezett meg utasával a görög fővárosba.

Sir Stafford Cripps veszedelmes repülőkalandjáról természetesen a londoni lapok is beszámoltak, többek között a Daily Telegraph és a Daily Mail. Megjegyzik a tudósítások, hogy Sir Stafford Cripps, aki teljes mértékben megőrizte a hagyományos angol hidegvért, pilótájáról a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott és hangsúlyozta, hogy

csakis neki volt köszönhető mindkettőjük életbenmaradása.

Az izgalmas kaland után Sir Stafford Cripps ismét repülőgépen indult tovább Moszkvába, ahová időközben meg is érkezett.

Az iskolán kívüli népnevelés, minden egyesület első kötelessége

A németek elérték a svájci határt és bekerítik az elzászi francia haderőt

A harcokban több mint három millió főnyi német haderő vett részt Litvánia volt elnökét Németországban internálták

Londonból jelenti a Reuter-iroda: A francia légügyi minisztérium vasárnap esti közlése szerint a francia légi haderő egységei folytatták erőlyes tevékenységüket az egész arcvonalon. A vadászkötelékek kíméletlenül támadták az ellenséget és sok sikert értek el. A francia repülők az ellenség páncélos csapatait bombázták. (A. A.)

ABESSZIN TÖRZSFŐNÖKÖK DZSIBUTIBAN

A Reuter-iroda jelentése szerint Dzsibutiba négy abesszin törzsfő érkezett, aki katonáival együtt a franciák oldalán kíván harcolni. Közülük van a volt abesszin császári testőrség parancsnoka is. Az abesszin határon járőrök érintkezésben vannak az ellenséggel. (A. A.)

ALÁÍRTAK A MAGYAR-NÉMET KIADATÁSI SZERZŐDÉST

Budapestről jelentik: A magyar és német kormány között a kiadatási szerződés ügyében még tavaly tavasszal Berlinben tárgyalások kezdődtek meg, amelyek most Budapesten véget értek. A magyar királyság és a német birodalom meghatalmazottjai hétfőn Budapesten aláírták a kiadatási szerződést

és zárójegyzőkönyvet. Az új szerződés fontos lépést jelent a két érdekelte ország jogi kapcsolatainak rendezése terén.

HELYREÁLLITJÁK A LÉGI ÖSSZEKÖTTETÉST FRANCIAORSZÁG ÉS ANGLIA KÖZÖTT

Bordeauxból jelenti az Avala: A Franciaország és Anglia közötti légi forgalmat, amely egy ideig szünetelt, néhány nap múlva ismét helyreállítják.

A német előnyomulás

A Stefani-iroda genfi jelentése szerint a német csapatok hétfőn hajnalban elérték Besancont és Pontarlier, nem messze a svájci határtól. (A. A.)

A Reuter-iroda bordeauxi jelentése szerint a német repülőgépek vasárnap azt a nyugatfranciaországi helységet bombázták, ahol Reynaud tartózkodott. Néhány polgár, valamint Reynaud kíséretének több tagja megsebesült. (A. A.)

Bombázták Reynaud tartózkodási helyét

HIR IZLAND NÉMET MEGSZÁLLÁSÁRÓL

Washingtonból jelenti a Reuter-iroda: Stockholmból eredő hírek szerint a német kormány tengerészeti egységeivel meg akarja szállni Izland szigetét. Ez a hír az Egyesült Államokban nagy feltűnést keltett. (A. A.)

AZ UJ FRANCIA KORMÁNY

A Reuter-iroda hétfőn délben érkezett bordeauxi jelentése a következőket mondja:

A francia minisztertanácsban Reynaud miniszterelnök javasolta, hogy a mai súlyos időkben bízzák a kormány alakítását olyan személyiségre, aki az egész nemzet bizalmát bírja. A kormány az indítványt elfogadta és ezután a Reynaud-kormány beadta lemondását. Lebrun elnök a lemondást elfogadta, elismeréssel nyilatkozott Reynaud hazafias magatartásáról és Pétain tábornagyot bízta meg a kormány megalakításával. Az új kormány tagjai:

Miniszterelnök Pétain tábornagy, helyettes miniszterelnök Chautemps, nemzetvédelmi miniszter Weygand tábornok, hadügyminiszter Darlan tengernagy, építészeti miniszter Frossard, a rokkantügyek minisztere Ibarnegaray lett. (A. A.)

Irország védelme

Dublinból jelenti az Avala: Vasárnap Dublinban nagy gyűlés volt. A háború parlamenti párti vezetői kijelentették, hogy most, amikor az országot veszedelem fenyegeti, egyetértéssel mindenben, ami a védelemre vonatkozik. De Valera miniszterelnök kijelentette, hogy Irország veszedelemben forog. Ezért különböző fegyvernemeket mozgósították és minden hadköteles a helyén van. A gyűlésen Cosgrave, az ellenzék vezetője is résztvett, amit a tömeg lelkesedéssel fogadott.

A FRANCIAORSZÁGI AMERIKAI HAZASZÁLLÍTÁSA

Londonból jelenti az Avala: A Washingtoni gőzös kétezer utassal a fedélzetén elindult Amerika felé. Tíz napon belül újabb amerikai hajó érkezik Angliába, amely a Párisban élt 4000 amerikai veszi fedélzetére.

AZ OLASZ DIPLOMATAVONAT GENFBE ÉRKEZETT

A Stefani-iroda jelentése szerint vasárnap két különvonat érkezett Genfbe. A különvonatok utasai a párisi olasz nagykövet, a konzulok, a diplomáciai tisztviselők, olasz újságírók és a franciaországi olasz kolónia tagjai voltak. Az olasz utasok négy napig vártak a francia-svájci határon. Az olasz diplomaták elmondották, hogy francia hivatalos részről rossz bánásmódban részesültek. (A. A.)

ROOSEVELT TANÁCSKOZÁSAI

Newyorkból jelenti az Avala: A Newyork Herald Tribune értesülése szerint Roosevelt elnök Hull külügyminiszterrel és Welles külügyi államtitkárral tanácskozott, akik tájékoztatták a legutóbbi európai eseményekről.

TANÁCSKOZÁSOK BUKARESTBEN

Bukarestből jelenti az Avala: Vasárnap a román belügyminisztériumban fontos tanácskozás volt, amelyen a belügyminiszteren kívül valamennyi prefektus résztvett. A megbeszéléseken az ország belső helyzetéről volt szó.

SMETONÁT INTERNÁLTÁK

Moszkvából jelentik: A moszkvai német nagykövetség értesítette a szovjet külügyi népbiztosságot, hogy Smetona volt litván köztársasági elnök, valamint a litván kormány több tagja átlépte a német határt. A volt államelnököt és a litván kormány tagjait a német hatóságok internálták.

Külön német hadijelentés

Berlinből jelentik: A német vezér főhadiszállás délelőtt 11 óra 30 perckor érkezett külön jelentése szerint a német gyorsan mozgó csapatok Pontarliernél, Besanconól délkeletre elérték a svájci határt. Ezzel bezárult a gyűrű az Elzász-Lotharingiában álló ellenséges erők körül.

Bázelből jelenti a Stefani-iroda: A német csapatok Besancon elfoglalása után megérkeztek Moutheba. A francia csapatok, melyek a Maginot-vonalat tartották megszállva, Lyon irányában vonulnak vissza. A francia menekültek ezrével lépik át a svájci határt. A svájci hatóságok megtették a szükséges intézkedéseket az esetleg svájci területre lépő francia csapatok lefegyverzésére és internálására.

A NÉMET TAMADÁS EREJE

Genfből jelentik: A Tribune de Lausanne franciaországi táviratot közöl, amely szerint a francia katonai főparancsnoksághoz közelálló körök a német támadásról kijelentik, hogy a németek több, mint 3 millió embert vetettek harcba, nagytömegű harci kocsit és hatalmas mennyiségű hadianyag támogatásával. Ilyen mindent elsőpr

tulerővel szemben a francia ellenállás egyre nehezebb helyzetbe került. Az újalakult francia kormány egész éjszaka tanácskozott és valószínűnek látszik, hogy még hétfőn véglegesen dönt magatartásáról.

A francia rádió közlése szerint a Pétain-kormány rövidesen meghozza döntéseit és ezek a döntések súlyos következményekkel járnak majd.

A magyar parlament ülése

Budapestről jelentik: A képviselőház hétfői ülésén Tasnádi Nagy András elnök bejelentette, hogy Páris elfoglalása és vele együtt Trianonnak és Versaillesnek elfoglalása alkalmából a képviselőház nevében üdvözlő táviratot intézett Göringhez, mint a német birodalmi gyűlés elnökéhez.

A Ház a bejelentést nagy lelkesedéssel, jóváhagyóan vette tudomásul. Ezután Teleki Pál gróf miniszterelnök emelkedett szólásra. Utolsó ülésszám óta — mondotta — a német csapatok elfoglalták Páris. Német őrségek állnak a versaillesi palota előtt és a hozzátartozó trianoni pavillon táján, melyben nekünk magyaroknak alá kellett írniunk a kényszerbékét. A németeknek ez dicsőség, ránk nézve pedig jelképes jelentősége van. Igazolása annak, hogy az, ami becsúszott hazugságból s bevallott gyűlöletből fakad, magában hordja a megsemmisülés csíráját.

Teleki ezután visszaemlékezett a magyar küldöttség megaláztatására. Szólt arról, hogy annakidején, amikor Csáky István grófnak, Apponyi akkori titkárnak átadta a magyar emlékiratot harminckét mellékletével, hogy átnyújtsa a francia külügyi hivatalba, jól tudta, hogy mindazt számba sem ve-

szik, de meg volt győződve róla, hogy valamikor még gondolkodni rá, talán keserűen, talán megbánással. Még most is hallja Apponyi Albert gróf lelkiismeretű szülői érvelését.

A magyar küldöttség tagjai mindnyájan tudták, hogy süket füleknél beszélnék, de tudták azt is, hogy egyszer még a fülekbe cseng Apponyi szava.

Ma a világháború francia katonájának sírjánál és Napoleon sírjánál ott áll a német katona — folytatta Teleki. Az országnak ebben a termében, azt hiszem, nem mehetünk el ez esemény mellett anélkül, hogy ne ünnepeljünk és a német hadsereget és legfőbb hadúrát ne üdvözljük ünnepélyesen. A képviselőház tagjai nagy tapsal és éljenzéssel fogadták Teleki Pál gróf beszédét.

OLASZ HIVATALOS JELENTÉS

A Stefani-iroda közli az olasz vezérkar hatoszámu jelentését, amely így hangzik:

Repülőink vasárnap bombákat vetettek le Málta és Korzika szigetén, valamint Tuniszban az ellenség tengerészeti és szárazföldi támaszpontjaira. Egy angol repülőgépet légi harcban lelőttünk.

A Szovjet Lettországot és Észtországot is megszállja

Franciaországban Petain tábornagy alakított kormányt – A németek 150 hadosztályt vetettek harcba nyugaton és Páristól délkeletre nyomulnak előre

Moszkvából jelenti a német távirati iroda: Hivatalosan közlik, hogy a szovjetkormány Lettországhoz és Észtországhoz is hasonló szövegű jegyzéket intézett,

mint Litvániához és ebben a jegyzékben ugyanolyan követeléseket támaszt Lettországgal és Észtországgal szemben, mint aminőket Litvánia már elfogadott.

A szovjetjegyzék tartalma

A jegyzékben a szovjetkormány kifejti, hogy Lettország és Észtország a Szovjetunióval kötött segélynyújtási egyezmény aláírása után nem szüntette meg az ugynevezett Balti-szövetséget, ellenkezően, Litvánia után Finnországot is igyekezett bevonni ebbe a szövetségbe, amelyet ilymódon megerősített. A szovjetkormány ezt a politikát nem nézheti féltlenül, mert

ellenkezik a múlt év őszén megkötött segélynyújtási egyezménynek, viszont a Szovjetunió pontosan betartotta a segélynyújtási egyezményből reá hátruló kötelezettségeket. A szovjetkormány a Balti-szövetségben nemcsak veszedelemet, hanem a szovjethatárok ellen irányuló közvetlen fenyegetést lát. Ennek következtében

a szovjetkormány a következő minimális követelményeket tartja feltétlenül szükségesnek: Mindenekelőtt Lettországhoz és Észtországhoz új kormányt alakítását, amely hajlandó és képes a segélynyújtási egyezmény feltételeit becsületesen végrehajtani. A további követelmény az, hogy a szovjetcsapatok szabadon bevonuljanak Lettországra és Észtországra és megszállják az ország fontosabb pontjait, hogy a segélynyújtási egyezmény végrehajtását biztosítsák.

LETTORSZÁG ÉS ÉSZTORSZÁG ELFOGADTA A SZOVJET KÖVETELÉSEIT

Lettország és Észtország követe közölte Molotov külügyi népbiztossal, hogy kormányuk elfogadja a Szovjetunió követeléseit.

Tallinban röviddel éjfél előtt hivatalos jelentésben tették közzé, hogy a Szovjetunió kormánya az észtkormány elé milyen követeléseket terjesztett. A közlemény bejelentette, hogy az államelnök elnöklétével tartott észtkormánytanács elfogadja a szovjetköveteléseket és erről már megfelle jelentését a szovjetkormánynak. Az észtkormány beadta lemondását, amelyet az államelnök elfogadott és haladéktalanul lépéseket tett az új kormány megalakítására.

A szovjetkormánnyal történt megegyezés alapján Észtország különböző pontjaira szovjetcsapatokat szállítottak. Az észtkormány hivatalos közleménye a kormányt ama meggyőződését hangoztatja, hogy az ország valamennyi polgára a szovjetcsapatok megérkezésekor a szokásos előzékenységet és nyugalmat tanúsítja.

Kaunaszi jelentés szerint egyre érkeznek a szovjetcsapatok és a légi erők Litvánia területére. Az új kormány megalakulása előtt a tárgyalások folyamán bizonyos nehézségek mutatkoztak. Merkis, aki Smetona volt államelnök elutazása után átvette az államelnöki teendők intézését, megnyugtatta Litvánia népét, hogy a belügyekben semmiféle változás nem lesz. Hozzátette, hogy új szovjetcsapatokra a közös védelem érdekében van szükség.

ÚJ FRANCIA KORMÁNY

A francia rádió bejelentette, hogy Reynaud miniszterelnök lemondott. Az új francia kormányt Petain tábornagy alakította meg. Weygand tábornok helyettes mi-

niszterelnök lett. A Columbia rádióállomás közölte, hogy Weygand elvállalta a nemzetvédelmi tén-

Francia hadijelentések

Bordeauxból jelenti a Reuter-iroda: A francia hadügyminisztérium megbízottja vasárnap este kijelentette, hogy a helyzet

Az ellenség az egész arcvonalon megismételte támadásait. Páristól nyugatra a francia csapatok helyi ellenátadásokat hajtottak végre. Páristól délkeletre az ellenség folytatja előnyomulását. Az ellenséges csapatok Melunnál és Fontainebleaunál átkeltek a Szajnára. (A. A.)

Londonból jelenti a Reuter-iroda: A francia rádió katonai szakértője vasárnap este a következőket közölte a hadműveletekről:

A németek — úgy látszik — Normandiában nem folytatják az előnyomulást nyugat felé, hanem Epernay és Charlies között megerősítik vonalaikat. A Páris előtt harcolt hadseregeket visszavonhattuk anélkül, hogy az ellenség ezt megzavarta volna. A francia főváros a megszállás alatt megőrizte békéjét és nyugalomát.

A Champagneban a helyzet a németek átütő erejű támadása után komolyra fordult. Ezt a támadást a németek rendkívül nagy erővel hajtották végre, amelyeknek sikerült állásainkat Chateau Thierrynél és a reimsi fensíkon átörni. Az ellenség különböző irányokból a Szajna felé halad és St. Troyesig jutott el.

A németek tegnapelőtt hatalmas támadást indítottak a Saar mentén, de vonalaink áttörésére irányuló minden kísérletük meghiúsult. Tegnap az ellenség Neu-Breischachnál, a Rajna mentén újabb támadást hajtott végre. Az ellenséget a folyó tulsó partjára vetették vissza, de egyes csoportoknak sikerült egy hídfőállást elfoglalni és megtartani. Azok az eredmények, amelyeket a támadók az

is. Az új francia kormány hadügyminisztere Colson tábornok, tengerészeti miniszter Darlan tengernagy, belügyminiszter Marquet, igazságügyminiszter Laval és külügyminiszter Badoin eddigi miniszterelnökségi és külügyminisztériumi államtitkár lett. Az új belügyminiszter Bordeaux város polgármestere.

Az amerikai Columbia rádió újabb jelentése szerint Bonnet és Flandin is bekerült volna az új kormányba, azonban sem Laval sem Marquet nem volt hajlandó tényleg vállalni a kormányban és Flandin, valamint Bonnet is visszautasította a kinevezést.

A Reynaud-kormány vasárnap este háromnegyed nyolckor megszaktította tanácskozását, majd tíz órakor újból folytatta. Közben Reynaud fogadta Sir Ronald Campbell angol nagykövetet, később pedig Weygand tábornokkal és Lebrun elnökkel tárgyalt. Éjfél után 55 perckor érkezett az a hír, hogy a Reynaud-kormány lemondott. A Stefani-iroda értesítése szerint Reynaud Amerikába utazik.

Francia hadijelentések

Londonból jelenti a Reuter-iroda: A francia rádió vasárnap este a következőket jelentette:

Az ellenség az egész arcvonalon megismételte támadásait. Páristól nyugatra a francia csapatok helyi ellenátadásokat hajtottak végre. Páristól délkeletre az ellenség folytatja előnyomulását. Az ellenséges csapatok Melunnál és Fontainebleaunál átkeltek a Szajnára. (A. A.)

Londonból jelenti a Reuter-iroda: A francia rádió katonai szakértője vasárnap este a következőket közölte a hadműveletekről:

A németek — úgy látszik — Normandiában nem folytatják az előnyomulást nyugat felé, hanem Epernay és Charlies között megerősítik vonalaikat. A Páris előtt harcolt hadseregeket visszavonhattuk anélkül, hogy az ellenség ezt megzavarta volna. A francia főváros a megszállás alatt megőrizte békéjét és nyugalomát.

A Champagneban a helyzet a németek átütő erejű támadása után komolyra fordult. Ezt a támadást a németek rendkívül nagy erővel hajtották végre, amelyeknek sikerült állásainkat Chateau Thierrynél és a reimsi fensíkon átörni. Az ellenség különböző irányokból a Szajna felé halad és St. Troyesig jutott el.

A németek tegnapelőtt hatalmas támadást indítottak a Saar mentén, de vonalaink áttörésére irányuló minden kísérletük meghiúsult. Tegnap az ellenség Neu-Breischachnál, a Rajna mentén újabb támadást hajtott végre. Az ellenséget a folyó tulsó partjára vetették vissza, de egyes csoportoknak sikerült egy hídfőállást elfoglalni és megtartani. Azok az eredmények, amelyeket a támadók az

colni és a felmorzsoltt ellenfelet teljesen leverik. Nehezen képzelhető el, hogy Franciaország még egyszer összeszedjen annyi erőt, hogy tartós védelmi vonalat állítson fel. Londonban mindennap esökkennie kell annak az eddig göröcsösen táplált reménynek, hogy Franciaország még egyszer megkapaszkodhat zuhanásában és hosszú ellenállást tud kifejteni. A német tengeralattjárók legújabb sikerei emlékeztetnek foglalkoztat arra, hogy Franciaország teljes összeomlása után számukra is ütött az óra.

OLASZ JELENTÉS A LÉGI HARCOKRÓL

A Stefani-iroda jelenti »Valahonnan Olaszországból«: Szombaton három ízben került harcra a sor olasz és ellenséges repülőgépek között. Összesen 44 ellenséges gépet semmisítettünk meg. (A. A.)

MALTAT HUSZONÖTSZÖR BOMBÁZTÁK

A Reuter-iroda jelentése szerint kedd óta Máltát huszonötször bombázták az olasz repülőgépek. Vasárnap két ízben volt légi támadás Málta ellen. Egy polgári személy meghalt, három megsébesült. (A. A.)

ANGOL HIVATALOS CAFOLAT

Londonból jelenti az Avala: Vasárnap este angol hivatalos részről a következő közleményt adták ki:

A mai időkben különböző alapatlan hírek vannak forgalomban békejavaslatokról és béketárgyalásokról. Ezek a hírek rosszul tájékozott körökből erednek. Nem lehet eléggé világosan és határozottan hangsúlyozni Nagybritanniának azt a szilárd elszántságát, hogy a győzelem kivívásáig folytatja a harcot. Még ha Franciaország ellenállása komolyan meggyengülne is a szárazföldön, az angol haditengerészet után a leghatalmasabb haditengerészettel rendelkezik Európában. Ez a nagy szövetséges hajóhad képes a zárlatot még jobban fokozni. Az angol és francia birodalom óriási tartalékai és az amerikai segítség hétről-hétre döntőbb szerepet játszik. A legutóbbi öt hét alatt több munkaadót hívtunk be, mint történelmünk folyamán bármikor. A repülőgép-, fegyver- és lőszergyártás továbbra is nagy arányokban folyik.

HAAKON KIRÁLY BESZÉDE

Londonból jelenti az Avala: Haakon norvég király Londonban rádióbeszédet mondott. Kijelentette, hogy a helyzet alakulása következtében ő és a szövetséges csapatok elhagyták Norvégiát, majd így folytatta: Éber figyelemmel kísérjük Norvégia még szabad részének sorsát. Ez a rész egyben a norvég tengerészetet is jelenti. Számomra nagy elgötétel, hogy ilymódon tovább dolgozzatok a norvég nép javáért.

Az időjárás viszontagságai után a mezei rovarok milliárdjai pusztítanak Felsőbácskában

Csantavirrről jelentik: Az idei hosszú tél és kedvezőtlen tavaszi időjárás következményeként a Felsőbácskában nagyon visszamaradtak fejlődésükben a vetések s a tavasziak közel egyhónapos késéssel jutottak a földbe. Normális években április végéig elkészülnek a tavaszi árpa és a zab vetésével, az idén azonban még csak alig egy hete, hogy a munkálatok befejeződtek.

A buzavetések helyzete a legnagyobb aggodalomra ad okot.

mert a prolik buza silány minősége következtében a tél folyamán kifagyott. Közgazdászaink hosszabb idő óta mozgalmat indítottak annak érdekében hogy ezt a buzafajtát ne vessék gazdálkodóink azonban, mivel a buza az utóbbi esztendőben rendkívül jól fizetett, az intéseket nem vették komolyan. Az idén saját kárunkon okultak... Ujra kellett kezdeni a szántást és vetést, nehogy parlagon heverjen a föld. A jövőben valószínűleg csak nemesített buzafajtákat vetnek az erős bácskai földbe.

A bányai, mezőhegyesi és székesi buza szépen átvészelt a telet és kizöldült.

most már csak szép idő kell, hogy megmaradjon a termés, amely igen gyengének mutatkozik. A kifagyott földre hold buza és a gyenge termés következtében nagy gondot okoz majd a buzahány és bizonyára aremelkedést von magával.

A buzával ha meg is vagyunk valahogy, a tengerivetések helyzete annál kétségbeejtőbb. A kedvezőtlen időjárási viszonyok közt vetett kukorica kihajtott ugyan a földből, de növekedésében teljesen megállt s nem látszik rajta, hogy az utóbbi napok kedvező esős-napos időjárása használna. A bajt most tetőzi az, hogy néhány nap óta

a mezei rovarok valóságos légióin lennének a mezőgazdaságok és borzalmas pusztításokat visznek végbe.

A trágyázatlan földeken közönséges kukacok, a trágyázottakon pedig »löttyek« milliói pusztítanak. A gazdaközönség most maga sem tudja melyik jobb föld, a trágyázott vagy a trágyázatlan

Az árpa és zabvetések helyzete kielégítő, bár sokkal gyengébb termés mutatkozik bennük, mint az előző években volt. A rozs helyzete szintén rossz, a közepesnél jóval gyengébb termésre lehet számítani.

A gyümölcsösök helyzete reménytelen.

sokhelyütt csak hirtmondának maradt meg a fákon egy-egy gyümölcs. Mindössze a későn érő gyümölcsök kecségetnek némi reményével.

A dohányültetvények jóval biztatók. A dohánytermelők kérték a monopóligazgatóságot, hogy a dohányszedés hivatalos idejét halassza el egy hónappal, mert az eddig szokásos időre a dohánylevelek nem érnek be s a korai szedésből úgy a termelőknek, mint az államnak is csakára származhat. A monopóligazgatóság egyik főtitviselője helyszíni vizsgálatot tartott s a dohánytermelők kérését kedvező véleményezéssel továbbította az igazgatósághoz. A dohánytermelők most nagy érdeklődéssel tekintenek a döntés elé.

A burgonyát rovarok támadták meg

az utóbbi időben s a kilátások ezzel kapcsolatban nagyon megromlottak. A termelők biznak hozzá, hogy kedvező fordulat áll be s a felsőbácskai lakosság egyik legfontosabb közéleti problémája az, hogy a burgonya megmaradjon.

A gazdasági szakértők szerint a rossz termésnek az a legfőbb oka, hogy a kemény téli következtében közel egy méter mélységben megfagyott föld nehezen engedett fel s

a legtöbb vetőmag fagyos földre került.

A mostani helyzetre vonatkozólag érdemes megemlíteni, hogy a buza mostani állása következtében enyhén időt igényel, a kukoricán viszont erősen naps, meleg időjárás segítené. Mármost, ha tavasziak marad az időjárás, akkor a kukoricára lesz rossz kihatással, ha viszont nyáriakra fordult, akkor a buza silyli meg.

Az idei rendkívüli időjárási viszonyokkal kapcsolatban nem mindennapi érdekességű eset történt Szentahatárában. Az egyik öreg magyar, aki már nem győzte kivárni az idő

„Odol” elpusztítja

a kártékony baktériumokat, amelyek a szájrégben és a fogak közé rejtőznek. Az ODOL antiszeptikus és a szájak üdén illatozó lehetőséget kölcsönöz. Az ODOL tartós hatása. Használjon a mindennapi szájjápolásra Odol-t, az egészség örét!

ODOL

jobbrafordulását, fogott egy szákmálot s az össze felszántott, hóval borított földjem elszórta. Sokan eszének ósáágában kételkedtek, az öreg azonban kijelentette, hallotta egyszer az öregapjától, hogy karácsony éjszakáján ugyanígy vetette a mákot és nagyon jó termést eredményezett, hat azért kísérli meg ő is. A legérdekesebb a dologban, hogy a mák a tavaszi hóolvadás alkalmával a földre jutott s most kihajtott.

A feltűnő csak az, hogy a száraz rendetlen összevisszaságban nőnek s a mák inkább valami ismeretlen Lokros ültetvényhez hasonlít.

Uj bombák a most folyó háborúban

A mind nagyobb erővel folyó háború újabb és újabb fegyverek igénybevételére kényszeríti a harcoló csapatokat. A háború eddig leginkább a robbanó bombák terén hozott újítást. Ezen a téren egész sereg újfajta, borzalmas hatású találmány van.

Ha nem is új találmány, de az elmúlt háborúban még nem használták olyan jelentékeny mértékben, mint most

a gyújtóbombákat.

Ezeknek a fehér foszforral töltött bombáknak súlya mintegy 15 kg és mintegy 4 kg foszfort tartalmaznak. A bombában kis gyújtószerkezet van, amely pillanatok alatt meggyújtja a foszfort.

Égésen új találmány az úgynevezett

»elektron bomba«.

Ennek belsejében egy thermitnek nevezett anyag van. Ez alumínium-golyócskákból és vasoxidporból áll. Az egészen vékony alumínium- és magnéziumburók veszi körül. A gyújtószerkezet különleges vegyi hatásokat indít meg a bombában, mire az egész felgyul és elég.

A bomba hőmérséklete az égés pillanatában 2500 fok.

Egy 1 kg-os elektronbomba negyven másodpercig ég. A burkolata

még ezután 15 percen keresztül éget és gyújt, mintegy 1300 foknyi hőmérsékleten.

Egy ilyen bomba esett az elmúlt évben Sanghai egyik forgalmas utcájára.

Egy perc múlva 1400 hatott fekkdt az uccán.

A gyújtóbombák felhasználásánál az az elv, hogy lehetőleg minél több kisbombát használjanak fel. Ha egy várost gyújtóbombákkal akarnak megtámadni, sokkal nagyobb hatást lehet elérni az egyszerre sok helyen föllángoló tüzvésszel, mint az egy ponton való bombázással.

Az oroszok Finnországban olyan bombákat használtak, amelyek egyesítették magukban mind a nagy, mind a kis bombák előnyeit. Egy nagysúlyu, úgynevezett »anyabombára« egész sereg 1 kilogramos bombát helyeztek el. Egy-egy ilyen bomba kétméteres nagyságot is elér, s átlagban 100—200 egy-két kg-os bomba volt benne.

A bomba még a levegőben szétnyílt és szórta magából a kisebb bombákat.

Égésen újszerű fegyver a rakétabomba. Ilyen bombákkal a légvédelmi ágyukkal jól felszerelt katonai pontokat és városokat le-

het megtámadni. Egy amerikai szakember véleménye szerint egészen nagysúlyu bombákat lehet eljuttatni a 100—150 km-es távolságra.

A 7—8000 méter magasságban tovaszárgidó repülőgép, utjára indít egy rakétabombát. Ez folytatja utját és kivédhetetlenül eléri a 80-100 kilométer távolságban fekvő célpontját. E fegyver ellen nincs védekezés.

Belöres, belöresi kísérlet, razzia

Szubotica rendőri hírek

Szubotica-ról jelentik: Poesics Angelina szubotica asszony feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik vasárnap virradó éjjel betörték a lakásába és

több ezer dinár értékű holmit magukkal vittek.

A betörők elvitték többek között egy 12 személyes ezüst evőkészletet, több öltözet ruhát, asztalterítőket és szalvétákat. A rendőrség erőles nyomozást indított kézrekerítésükre.

Szeretlenn tettesek vasárnap délután 7 óra felé betörték a kísérletet meg Spitzer Gyulának Dohány Ottó házában lévő lakásán Dohány vasárnap este 7 óra felé autóján hazatért Paleszán utjára Szubotica elött vezetett el és meg többet látta, hogy az ajtó félig nyitva áll, holott Spitzer nem tartózkodik Szubotican. Egy közkatonát és egy polgári ruhás egyént látott a lakásban, akik kérdésére azt válaszolták, hogy lakást rekvirálnak egy katonatiszt részére. Néhány másodperc múlva

azzal, hogy a lakást nem tartják megfelelőnek, eltávoztak Dohány utánuk ment, szót a rendőrszemnek, aki az ismeretlenek üldözésére indult, azoknak azonban sikerült nyomtalanul eltűnniük. A vizsgálat alkalmával kiderült, hogy az ismeretlen »rekvirálók«

fel akarták törni a szekrényeket.

de nem rendelkeztek megfelelő számmal, Dohány is megzavarta őket s így dolgukvégezetlen kellett távoznok. Az intézkedéseket megtették kézrekerítésük érdekében.

A rendőrség szombaton sikeres razzia-t tartott és mintegy

30 férfit és nőt őrizetbe vett.

A nők közül többen betegek voltak, ezeket kórházba utalták, a többi pedig tolong uton illetőségi helyükre szállították. Az őrizetbe vettek közül többit csavargásért elítéltek és bezárták a rendőrségi fogdába.

Reggeli Újság

a magyarság napilapja

BUDAPESTEN

a csodás hatású rádiumos gyógyfürdők városában visszakapja egészségét, életkedvét.

BUDAPEST 9 thermálfürdőjével (23°-74° C), 60 hőforrásával, 200 glaubersós gyógyforrásával, napi 55 millió liter vízhozamával a legnagyobb fürdőváros.

BUDAPEST világvárosi környezetben kevés pénzért sokat nyújt. Tökéletes békehangulat, Vasuti- és vizumkedvezmény. Háromheti teljes ellátás a gyógyfürdők használatával a legelőkelőbb gyógyszállókban 390 és 560 pengős árban. Felvilágosítás: PUTNIK Utasági Iroda, Beograd és összes fiókjainál.

Alarcos rablók 140.000 dinárt zsákmányoltak Crnogorában a „Sipad“ pénztárosától

Kolasini jelentés szerint vakmerő rablótámadás történt az crnogorai Brajkovics erdőségben. Kozomara Milorád, a Sipad erdőkitermelő pénztárosa szombaton délután egy munkás kíséretében lóra szállt, háromszázezer dinárt, amit a munkásoknak akart kifizetni, beletett a nyeregtáskába és elment a Bl. Irica erdőbe, ahol az ottani munkásoknak kifizette heti munkabéruket, 160.000 dinárt.

Amikor a kifizetésekkel elkészült, Kozomara és kísérelője folytatta útját, amely a Brajkovics erdőségben vitt keresztül. Amikor már jó órányi lovagoltak be az erdő sűrőjébe, hirtelen két alarcos férfi ugrott a lovak elé, fegyvert szegeztek a lo-

vasokra és kényszerítették őket, hogy lovaikról leszállva eltávozzanak. A haramiák ezután felugrottak a lovakra és

a nyeregtáskában lévő pénzzel együtt elszáglultak.

Kozomara és kísérelője jelentést tett a rendőrségnek, amely azonnal megindította a nyomozást. Bizonyosra veszik, hogy a rablótámadást maguk a „Sipad“ munkásai követték el, legalább is erre vall, hogy tudták, mikor szállítják a munkások pénzt, valamint azt is, Kozomara pénztáros hol tartja a pénzt.

A nagy felkészültséggel megindult nyomozásnak valószínűleg már a közeli napokban meglesz az eredménye.

Ha tudnák mi a zsirszóda!...

Évről-évre nagyobb az öngyilkosok száma

A beogradi Állami kórházban most állították össze azoknak az öngyilkosjelölteknek a listáját, akik zsirszódaiddal kísérelték meg elvetni magukatól az életet. A statisztika szerint a zsirszódas öngyilkosok száma évről-évre nagyobb, 1937-ben 3000-re volt tengető az öngyilkosok száma, 1938-ban 3797, tavaly pedig

négyezerszázharminketten ittak zsirszódát öngyilkossági szándékból.

Azok az öngyilkosjelöltek, akiket sikerült megmenteni az orvostudomány, kifejezték, hogy ha tudnák az emberek, mi a zsirszóda, soha nem gondolnának öngyilkosságra. A hivatalos statisztika kimutatása szerint ugyanis

a zsirszódas öngyilkosok husz százaléka azonnal meghal,

30 százaléka a kezelés alatt pusztul el, de nagyon sokan későbbi időpontban fellépő komplikációk alkalmával lelik halálukat. A többiek azonban mindörökké megemlégetik a zsirszódát. A mérgeg öszszemurja a garatot, megszüktti a táplálékot levelezető csatornát s ennek következtében operatív uton vastag gummicsovét illesztenek a

gyomrukba s így táplálják a szervezetenek, hogy éhen ne veszzenek.

A zsirszóda a fentiekben kívül még tucatnyi betegséget idéz elő, úgy egy az öngyilkosjelöltek az egyik betegségből esetleg a másikkba estek és hosszú éveken át szenvednek egy-egy pillanat következményeit. A Forlított táplálkozás következményeként hónapokig később is bekövetkezik tragédia, mert

hajlamosá lesz a szervezet a fűdővészre.

Az orvosok ezzel kapcsolatban kervenyt intéztek a kormányhoz, hogy tiltsa be a zsirszóda kicsinyben árusítását. Rámutattak kérvényükben, hogy a zsirszóda dekázasa semmi hasznot nem hajít az államnak, ellenkezőleg csak óriási kárt eredményez, mivel a zsirszódas öngyilkosok leginkább a legszegényebb rétegekből kerülnek ki és hónapokon át történő gyógykezelésük teljesen díjtalan.

A zsirszódát ma is árulják a boltokban,

egy dinárért olyan mennyiséget lehet kapni, hogy az ember tönkretelhet vele egész életét...

A kanadai rézbőrűek is résztvesznek a hadiszállításokban

Ottawából jelentik: Kanadában nagy számban élnek még rézbőrű indiánok, késői leszármazottai Ameriká egykori őslakóinak, a legendás törzseknek, akikről Cooper írt megható regényeket. A mai indiánok talán kevésbé regényesek, mint őseik voltak, egy azonban kétértelmű bizonyos: nagyon szegények, agrárszakadt, vándorló nomádok, akik sokban emlékeztetnek a mi kőbor cigányainkra.

Eppen ezért hal meglepetés-képpen az a hír, hogy Kanada rézbőrű lakosai is felajánlották szolgálataikat a szövetséges hadvezetésnek. Mint mondják, ők ugyanis olyasmit tudnak szállítani, ami az ő specialitásuk, amit más nem tud. És tényleg kiderült, hogy az általuk használt saruk,

az úgynevezett mokaszinok sokkal használhatóbbak a hófedte norvég hegyek között háruló katonák számára, mint az európai hegymászó cipők.

A kanadai beszerzési minisztérium a hadvezetés megbízásából megvásárolta a kanadai indiánok egész moka-

szin-készletét, de ez természetesen még nem volt elég, minél fogva 2000 kanadai indián leszerződtek, munkába állították őket és most óriási apparátussal folyik a mokaszin-gyártás a szövetséges hadsereg részére. A kanadai indiánok azonban nemcsak sarukat gyártanak hanem

hálósákokat és egyéb sarki felszerelési holmikat is.

Mint jelentik, most már nemcsak a szövetséges hadsereg foglalkoztatják a sziu, mohikán, apache és egyéb indiánok utódait a hadiparban, hanem a svájci kormány is nagyobb mennyiségű hadfelszerelést rendelt meg a kanadai síkságok büszke vadászainak elfajzott utódainál. Mert ugyebár, egyáltalán nem romantikus dolog hadsereg-szállítónak lenni. Nem tudjuk, hogy Winnetou mit szólna, ha látná, hogy kései rézbőrű fia abelyett, hogy kiásná a csatabárdot, mint az háboru idején illeik, dikicsét meg eszirtálát ragadnak nyil és lándzsa helyett, hogy ezekkel az eszközökkel vegyék ki részüket a világra szakadt szörnyű háboruban.

HIREK

ESŐS, SZELES IDŐ

Jugoszláviában tegnap változó-kony, helyenkint esős, zivataros idő volt, a hőmérséklet nem változott lényegesen.

Időjelölés június 18-ra: Élénk déli, délkeleti szél, sok helyen ismét zivatar és eső, a hőmérséklet csökken.

□

MAGYAR SZÜLŐK, MAGYAR ISKOLABA IRASSÁTOK GYERMEKEIT!

Halálozás. Noviszádon vasárnap 59 esztendőskorában, hosszas szenvedés után elhunyt Zamurovics Alekszandar nyugalmazott gimnáziumi tanár. Zamurovics Alekszandart, aki ismerte, mindenki becsülte és szerette, halála osztatlan mely részvetet keltett társadalmi és nemzeti különbség nélkül. Az elhunytat kiterjedt családja és előkelő rokonság gyászolja. Tegnap este 6 órakor hatalmas gyászoló közönség kísérte az elhunyt konorsóit a Nikola Tesla u. 17. számú házból az Uspenszka temetőbe.

Súlyos balesetet szenvedett egy kikindai földbírtokos. Petrovgradról jelentik: Súlyos autóbaleset történt a kikindai határban. Telbisz, Ferenc ismert kikindai földbírtokos gépkocsiján szállására hajtott, amikor az autó nagy sebességgel nekirebogatott egy utszell-fának. A nagyereji ütközés következtében a gépkocsi teljesen összeroncsolódott és roncsai alól életveszélyes állapotban húzták ki Telbisz Terencet. A súlyosan sérült nagybírtokost a petrovgradi kórházba szállították, ahol megállapították, hogy sérülései rendkívül súlyosak. Többet között eltört bal karja és lába, agyvrázkodást és súlyos belső sérülést szenvedett.

Petrovgradon megszünt az árvízveszély. Petrovgradról jelentik: Petrovgrad felett elmúlt a második áradás veszélye, mert a Bega már apad. A folyó szombat reggelig áradt, azután 266 centiméteres vízállásnál stagnáció következett be, majd szombat este megkezdődött az apadás és a Bega hétfő reggel 12 centiméternyit apadt. Mivel a Duna és a Tisza az egész jugoszláviai szakaszon apad, a Bega rohamosabb apadását holnapra várják. A járási főszolgabírósg közlése szerint a Bega második áradása nem okozott nagyobb kárt, annál inkább a talajvíz, amely a Bega mellett fekvő földeket elárasztotta és tönkretette a termést. A kárt mindeddig még nem becsülték fel.

A noviszádi Arsze Todorovics ucca lakóinak panaszja. A város központjában, az Arsze Todorovics ucca közepén, az esatornázás hónapok óta el van dugulva, vagy pedig összeomlott, úgyhogy a víz nem folyik le, ami a gyakori esőzések miatt sűrűn fordult elő. A környékbeli házak lakói még szellőztetni sem bírják lakásaikat, mert olyan büzt áraszt a esatorna, melynek felületén állandóan zöld víz van. Ma-legebb idő bekövetkeztével, még ragályos betegséget is áraszthat ez a zöld, büzös víz. Az uccában van egy nagy pékség, melynek udvarából minden esőzés alkalmával kihordják a vizet, mert a esatornanyíláson a víz feljön s hogy a pékségbe ne hatoljon ki kell hordani vödörrel. Ilyen körülmények között nem lehet az egészségügyi előírásoknak eleget tenni. Az ucca háztulajdonosai kaptak már ígéretet, hogy a esatornázást rendbehozzák, de a mai napig még nem történt semmi intézkedés.

Amerikában is gyártanak Rolls Royce motort. Newyorkból jelentik: Morgenthau amerikai pénzügyminiszter bejelentette, hogy ezenlul az USA gyáraiban is fogják gyártani a Rolls Royce repülőmotorokat.

Borzalmas szerencsétlenség Mitrovica közelében. Mitrovicai jelentés szerint a város közelében borzalmas szerencsétlenség történt tegnap hajnalban. Tomlyenovics Albert vasúti pályafelügyelő 4 óra felé Kukuljeyev állomásról hajtányon elindult Beograd irányában. Nem vette észre a hátulról egyre jobban közeledő tehervonatot, amely elütötte s a mozdony kerekkel lemészélték a fejét és mindkét lábát. Tomlyenovics azonnal meghalt. A déli-előtti órákban bizottság szállt ki a helyszínre és megajtette a vizsgálatot. A vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a szerencsétlenséget senki nem terhelte felelősség.

Ujilyenomatot vesznek fel minden Amerikába érkező külföldi tengerészről. Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök külön rendelkezése a jövőben ujilyenomatot vesznek fel valamennyi külföldi tengerészről, aki a newyorki kikötőbe érkezik. Évente átlag 500.000 külföldi tengerész érkezik Newyorkba.

Ford meg akarja lepni a világot. Detroitból jelentik: Renault, az ismert francia tank- és autógyáros tárgyalásokat folytatott Newyorkban az amerikai gépkocsigyárosok vezetőivel, hogy sürgősen és tömegesen szállítsanak páncéllakókat Franciaország számára. Henry Ford kijelentette, hogy gyára, az amerikai hadiparral karöltve a legrovidebb időn belül olyan napi produktót fog elerni, amely európai fogalmak szerint egyszerűen elképzelhetetlen.

Hallé Szelasszicé heáll katonának. Hallé Szelasszicé, a volt négus — párisi hír szerint — Afrikába készül. A négusnak az a terve, hogy Abesszinia határán egy brit csapatfőnökkel helyezkedjen el.

Németországban meghosszabbították a nyugdíj-korhatárt. Berlinből jelentik: A német köztisztviselői törvény új rendelkezése szerint minden nyugállományú hivatalnok, aki 1939 szeptember 5-én még nem töltötte be 70-ik életévét, régi címe és illetménye megtartásával köteles minden olyan munkát elvállalni, amely képességének és volt hivatali munkásságának megfelel. A tisztviselőknek 62, illetve 65-ik életévben megállapított nyugalmazási korhatárt megszürtették. Férjezett tisztviselőket többé nem kell elbocsátani állásukból, az ez okból elbocsátott tisztviselőnek ismét munkába állthatók.

Künclik a kerékpárt Németországban. Berlinből jelentik: A német tanerök utasítást kaptak, hogy nyomatekosen figyelmeztessék az ifjúságot, hogy csak valóban kényszerítő oknál fogva használják kerékpárjukat. Nyersanyaghelyzetünk nem engedi meg írja ezzel kapcsolatban a berlini Nachtausgabe, hogy kerékpárgumit, tehát hadifontosságú anyagot feleslegesen koptassunk. Ezért minden körülmények között meg kell akadályozni az időtöltésből vagy nem fontos okból történő kerékpározást.

Hazatérnek a román tengeri hajók. Bukarestből jelentik: Valamennyi a tengeren utban levő román hajó azt a parancsot kapta, hogy haladéktalanul térjen haza.

Magyarországban egyedlre tilos a bácskai lakodalom. Budapestről jelentik: Küllöd, bácskai faluban a rendőrség feloszlattott egy esküvői társaságot, mely már 3 nap és 3 éjjel megskálás nélkül dardidózott. A rendőrség indoka az, hogy a mai idők nem alkalmasak ilyen lakodalmaskodások megtartására. A társaság 400 kiló kenyeret, 125 kiló cukrot, 120 kiló vaját, 5000 tojást, 200 tyukot, 5 borjút, 5 dísznót, két ökröt, 100 liter pálinkát és 1200 liter bort fogyasztott el és 19 asszony süttöt-főzött állandóan.

SZTÁRIBECSEI HIREK. A sztár-
ibecsei Járásí Vöröskereszt Egyesület
ülést tartott özevgy dr. Popovics Mi-
lanné elnökelete alatt. Az ülésen fog-
lalkoztak az olyan tagok ügyével, akik
bar látogatják az elsősegélynyújtási
tanfolyamot, de a vizsgát nem tették
le. Ugy határoztak, hogy részükre
újabb rövid tanfolyamot rendeznek. A
vizsgák letévesése után ezek a tagok is
megkapják az oklevelet. — A sztár-
ibecsei főgimnázium igazgatósága értesíti
az érdekelteket, hogy az intézet
első osztályába a felvételi vizsgákat
június 23. 24. és 25-én tartják meg. A
felvételi vizsgákra vonatkozó kérvé-
nyeket június 20. 21. és 21-én kell be-
nyújtani az intézet igazgatóságához. A
kérvényt 10 dináros okmánybéllyel
kell ellátni és mellékelni az elemi is-
kolai bizonyítványt és a keresztleve-
letet.

BÁCSPETROVOSZELOI HIREK.
Az eperfák termése már annyira érett,
hogy megkezdtek a szedését. Az elő-
járásig figyelmeztelt a lakosságot,
hogy csak azok főzhetik ki adomente-
sen pálinkának, akik igazolni tudják,
hogy az eperfa, amelyről szedték, a sa-
ját tulajdonuk. — A rendőrségnél még
mindig vannak biciklikönyvesek,
akik 8 napon belül nem váltják ki,
azokat megbüntetik. Igen nagy mar-
azoknak a bicikliknek is a száma, ame-
lyeknek engedélye nincs, azokat is fel-
terjesztik büntetésre a főbíróhoz. —
Varga Mihály 82 éves korában el-
hunyt. Varga évi zedekig volt részve-
s a Tiszán. Kiterjedt rokonsága gyászolja.
— A Tisza vasárnapra vírádóra 4 cen-
timétert apadt. Az apadás igen lassu s
gy alig van remény arra, hogy az
idén a előfőtt árterületeket valamivel
be lehessen ültetni vagy vetni. A Ti-
szá-rizgeten levő szőlők legnagyobb ré-
sze fonkre ment.

**FOTO AMATŐRŰK felvételeit
legszebben és leggyorsabban BARTA
I DRUG fotoszaküzlete dolgozza ki,
Noviszdán.**

**Megy az európai arany Ameriká-
ba.** Bostonból jelentik: Az Excam-
bion amerikai gőzös szerdán Olaszországból
jövöt hazatérő amerikaiakkal Boston-
ba érkezett. A gőzös Svájból ötmillió
dollár értékű aranyat is hozott.

**Magyar gépen repül Faruk kirá-
ly.** Kairóból jelentik: Faruk egyip-
tomi király két magyar sportrepülőgé-
pe szerdán délután öt órakor elrepült
Athénből a Kréta szigetén levő Hira-
klónba, ahova másfélórás repülés után
megérkeztek. A gépekkel csak a két
pilóta: Tasnádi László és Vadas László
repült el; a két kísérő: Andrassy
Imre gróf és Raczko Lajos hírlapíró
Athénben maradt, mert az egyiptomi
hatóságok a változott viszonyokra va-
ló tekintettel, csak a két pilóta bere-
pülését javasolták. Ugyanez okból Tas-
nádi és Vadas hazatérése is a tervezett-
nél hosszabb időbe fog telni. A két re-
pülőgép Kréta szigetéről ma reggel in-
dult tovább Alexandriába.

Haborus veszély Monacóban.
Európa legkisebb »semleges« országa,
Monaco nagyhercegsége egyre közelebb
jut a haboruhoz. A nagyhercegség
egész területe hat négyzetmérföld.
Helyzete a nemzetközi politikában
meglehetősen kényes, mert egész feje-
verkepes férfitlakossága önként beállt
a francia hadseregbe. A tulajdonképeni
banszüllöttek, a monegasque-ok csak kis
részt teszik a huszonnégyezer főnyi
össztlakosságnak. A huszéves Antoinet-
te hercegnő, Lajos herceg utóda a
nagyhercegség élén, Monaco hölgyeivel
tevékeny részt vesz a szövetségesek se-
besültjeinek ápolásában.

**Női fürdőruhák, női kabátok,
füzők melltartók, kesztyűk és haris-
nyák szaküzlete: Fischer J. és Fia,
Novi Sad, Trg Oslobodjenja 2.**

**Több külföldi diplomata elhagyta
Rómát.** Rómából jelentik: A quirináli
lengyel, holland és norvég diplomáciai
és konzuli képviseletek különvonaton
elhagyták Rómát. Elutazásukkor a pá-
lyaudvaron megjelent a külügyminisz-
terium képviselője.

Tere-fere

Filmekről mi is ismerjük Germaine Aussey francia színésznőt, aki most
romantikus módon ment férjhez. A szép szőke művésznő Szilveszterkor hat
helyen lépett fel és különös véletlen folytán mind a hat helyen megjelent
John Ringling North, a világhírű Barnum-cirkusz tulajdonosa. Megismer-
kedtek egymással, az ismeretségből szerelem lett és nemrégiben megtartot-
tak az esküvőt.

A svájci Engadin egyik helyiségében 78 éves korában meghalt Madame
Huber, aki arról nevezetes, hogy ezelőtt tíz évvel megmászta az Ago di Scio-
rát, ami elismerten nehéz hegymászó teljesítmény. Egész életében nagy híve
volt a hegyi sportoknak, rengeteget turistáskodott, de kitűnően siett is. Az
elmúlt télen leekéket vett az új siető technikából, azt nagyszerűen elsajáti-
totta és még halála előtt pár héttel is résztvett hosszabb síturán.

A skót vicekből közismert Aberdeenben takarékosági versenyt rendez-
tek. A győztes John Aldee lett, aki hiteles iratokkal igazolta, hogy a rajta
levő skót szoknyát 36 év óta viseli, cipője 12 éves, nyakkendőjét 40 évvel
ezelőtt kapta ajándékba s havonta átlag 7 pennyt költ szórakozásra. A zsűri
egyhangulag Mr. Aldeenek ítélte az első díjat: két pár skót harisnyát.

**Negyvenötezer pilótát képeznek ki
Amerikában.** Washingtonból jelentik:
Negyvenötezer pilóta kiképzését ter-
vezi a legközelebbi hónapokban Ame-
rika polgári légügyi igazgatósága.

Noviszdai anyakönyvi hírek. A
noviszdai anyakönyvi hivatal kimuta-
tása szerint június 3-tól 10-ig 14 fiú-
és 15 leánygyermek születését jelentet-
ték be. Házasságot kötött: Földi Sándor
és Himes Mira, Gerő Tamás és
Fehér Rozika, Weber Fülöp és Sándor
Erzsébet (Temerin), Goldstein Gyula és
Bácskai Irén, Milosevics Milenko és
Westhardt Maria, Morvai Péter és Vo-
larics Gizella, Idei József és Lakatos
Juliana, Tukács Antal és Probofe-
vics Etelka, Boskovics Béla és Hand-
ler Livia, Korda Miklós és Peikert An-
ni, Katona András és Ifju Rozsa,
Sztánkov Lyubomir és Srahof Rozália,
Zákies Radován és Aszurdzsics Dani-
ca, Sztójkovics Chariton és Varga Ju-
lianna, Tomljenovics Dragutin (Beo-
grád) és Ing. Hanzsekovics Maria, Mo-
gin Radomir és Sofrán Irén. Elhalálo-
zott: Rabadzsjács Jeliszavéta 52 éves,
Kárpáti Géza 69 éves, Veszelinovics
Petár 58 éves, Matorac Mihajlo 81
éves, özevgy Mókus Erzsébet 88 éves,
Morasev Hija 57 éves (Bácspetrovosze-
lo), Bartók István 95 éves, Gál Vince
75 éves, Gyuresics Száva 39 éves, özy,
Zimmerlné Rieger Johanna 76 éves és
Kristóf Mihály.

... Igen, de az Idol terpentines

Öt házat betemetett a földomlás.
Banyalukai jelentés szerint Gradovik
községben öt házat betemetett a föld-
omlás. A község lakói pénteken észre-
vették, hogy a község fölött mintegy
100 méterrel emelkedő hegy meglazult
és egyre jobban csuszlik a község fölé.
A közelemben levő házakból a lakossá-
got azonnal kilakoltatták. Vasárnap
hajnalban a hegy rászakadt a község-
re és öt házat teljesen betemetett. Em-
beréletlen nem esett kár, az anyagi
kár negyedmillió dinár.

**Sok epe- és májbetegségnél,
epeköképződés és sárgaság eseteiben**
a természetes »Ferenc József« ke-
serűviz a beleket élénkebb tevé-
kenységre serkenti és az emésztést
szabályozza. Klinikai tapasztalatok
igazolják, hogy az otthoni ivókura
ugy válik igen eredményessé, ha a
Ferenc József vizet éhgyomorra, ke-
vés forró vízzel keverve isszuk. Reg.
S. br. 15485/35.

Noviszdai árvízkarosult asszony
szombaton délelőtt a szubotical vasú-
vonal mentén, az Emil Csakra ucca
közéleben elvesztette aprópénztárcáját,
amelyben a várostól segélyként kapott
500 dinárja, valamint az adóhivatal
adomentségi okmánya volt. Kéri a
beesületes megtalálót, hogy a pénzt s
az iratot adja le lapunk szerkesztősé-
gében.

**Szlavonszka-Pozsegán elfogtak egy
hírhedt rablót.** Az egyik pozsegai rend-
őr vasárnap délután igazolásra szólí-
tott fel egy ismeretlen férfit. A férfi
igazolás helyett hirtelen rablót a ren-
dőre, majd menekülni kezdett. A ren-
dőre utána vette magát. Előbb még
két társa csatlakozott melléje és közeli
együtt lövöldözés után sikerült ártal-
matlanná tenniük az ismeretlent, aki-
ról az őrszobán kiderült, ing. Vukob-
lic Ivánnal azonos. Vukelic az utó-
bi hónapokban valóságos rettegetésben
tartotta Pozsegát és környékét. Közel
huzt rablást, betörést és tolvajlást kö-
vetett el, legutóbb pedig ki akarta
fosztani a pozsegai ferencrendiek mo-
nastorát. A lefűlet haramia kihallga-
tása során beismerésben volt és meg-
nevezte bűntársait is, akik közül eddig
Pérics Jovan rablót sikerült csak le-
tartóztatni, a többi megözölte a vesze-
delmet és kerekelt oldott.

Ujjáépít Finnország. Helsinki-
ből jelentik: A nemzeti ujjáépítéshez való
hozzájárulás címen a finnek eddig
136.700 jegygyűrűt és 1100 kilo aranyat
ajánlottak fel.

Gyilkosság a vasúti étteremben.
Hétőre virradó éjjel véres gyilkosság
történt a Beograd melletti Szenyak-
Dedinye pályaudvar éttermében. Gyor-
gyevics Brankot, az étterem bérlojét
késő este meglátogatta Pánics Lyubo-
mir barátja, akivel elbeszélgetett. Pá-
nics már kisse ittas volt s az egymás
után elfogyasztott pohár borok vesze-
dő hangulatra gerjesztették. Gyor-
gyevicsnek oda is szült, hogy bár jó-
barátok, ézi, hamarosan összevesznek
Gyorgyevics tréfának vette a kijelen-
tést s maga is hasonló hangnemből
válaszolt. Pánics erre csunyán össze-
szúrdta, amire Gyorgyevics csak azt vá-
laszolta: »Viszont!...« Pánics elveszt-
ette itélőképességét, felkapta a ke-
nyérvágó kést és Gyorgyevics mellébe
döfte. A penge a szívet érte és a férfi
másodpercek alatt elvérzett. Pánicsot
letartóztatták, azonnal nem lehetett ki-
hallgatni, mert teljesen ittas volt. Teg-
nap reggel kijelentette, hogy nem em-
lékszik semmire. Atadták a törvény-
széknek.

**Római sírra bukkantak Mestro-
vics Iván birtokán.** Szombaton több
munkás fundamentum ásással volt el-
foglalva Mestrovics Iván hírneves ju-
goszláv szobrászművész Szplít melletti
birtokán. A munkások közel két mé-
ter mélységben sírra létek, amelyben
egy agyagkantában 3-4 éves gyermek
csontváz volt. Megállapítást nyert,
hogy a lelet a római időkbeli való.
Mestrovics valószínűleg ásatásokat ve-
gezett birtokán ezen a helyén.

**Szünetel az olasz légitörlem egy
része.** Az olasz légitörlem nagy része
megszüntette működését június 5-én.
Megmaradtak a Róma-Berlin, Róma
Bengházi, Róma-Tirána, Róma-Lisz-
szabon, Róma-Abesszinia, továbbá a
Milano-Bukarest és Milano-Buda-
pest vonalak. Az összes többi vonala-
kon szünetel a forgalom.

**UJ KÉPEK FÉNYKÉPKIRAKA-
TUNKBAN.** Mussolini ezer arca. Be-
láthatatlan tömeg hallgatja Mussolini
beszédét a Palazzo Venezia előtt. — Az
olasz flotta egységei a nápolyi kikötő-
ben. — Szelecky Zita és Haltenberger
Gyula esküvője. — A magyar művé-
szet nagy halottjai: Kernstock Károly
és Márton Ferenc. — Felvonuló olasz
motoros tüzérség, a legmodernebb láng-
szóró tankok. — A dunkerquei tenger-
part a szörnnyű esatak után. — Német
trénkoesi átvonul a Schelde-csatornán,
rőtönzött hídön. — Az összedől ealási
kikötő. — A német csapatok bevonul-
nak Lillibe. — Északfranciaország
templomai. — A párisi Ismeretlen Ka-
tona-emlékmű. — A Notre Dame sze-
kesegyház, a Louvre, a párisi Opera, az
Eiffel-torony. — Két új fegyvernem
született: az ezermester-rohamesapat és
a Borbála-esapat.

**Az angol kereskedők csak külön
engedéllyel szállíthatnak Délkelet-Eu-
rópába.** Londonból jelentik: Külön-
leges engedélyt kell kérniük az angol
cégeknek a kereskedelmi minisztérium-
tól, ha Délkelet-Európába akarnak
szállítani. Ezt a rendelkezést az olasz
blokáé megszorítása miatt hozták. Ilyen
különleges engedélyt kell kérni ama-
nyak számára, amelyek rendeltetési he-
lyei: Magyarország, Jugoszlávia, Bul-
gária, Románia, Görögország vagy
Oroszországnak feketetengeri kikötői.

Haditanács alakult Ujzeálandban.
Az ujzeálandi miniszterelnök bejelent-
tette, hogy a kormány haditanácsot
alkított, amelybe bevették az ellenzék
nőnem tagját is. A kormány eredeti-
leg öltögu hadikebintet akart alakíta-
ni, amelyben két fűrcát tartottak vol-
na fenn az ellenzék részére, de az el-
lenzék ez a tervet elutasította.

Franciaországban tilos az import.
Lyomból jelentik: A francia pénzügyi
és kereskedelmi miniszterek általános
behozatali tilalmat rendeltek el a kül-
földi áruékekkekre.

**További kétszáz olasz tartóztat-
tak le Kairóban.** A kairói rendőrség
tovább folytatja az olaszok letartóztat-
ását. Legújabbán közel 200 embert tar-
tóztattak le.

Tilos a harangozás Angliában.
Londonból jelentik: Angliában hivata-
losan megtiltották, hogy a templomok
és kápolnák harangjait megszólaltas-
sák, kivéve, ha a harangzóval ejtő-
ernyősök, vagy légiuton szállított más
csapatok földreszállását jelzik. A ha-
rangokat cenzurál csak az ejtőernyősök
ellen alakított helyi védőesapatok szó-
laltathatják meg.

**Bezárnak a törökországi olasz
bankok.** Rómából jelentik: Isztanbul-
ban bezárják a Banca di Roma és a
Banca Commerciale Italiana helyi fiók-
jait.

**Ujabb gazdasági rendelkezések
Romániában.** Bukarestből jelentik: Kü-
lönböző megszorító gazdasági intézke-
déseket rendeltek el Romániában. A
belső szükséglet fedezéséig tilos a tü-
zifa és a rozs kivitele. Megtiltották a
hat hónapnál fiatalabb borjúk levágá-
sát. A növényolajgyárakat kötelezően
kartellben tömörítik. A cementáru árát
vagononként 1200 lei-jel felemelték. A
fésztagvárosokat csőtészta gyártására
kötelezik, amelyeket a kormány által
meghatározott áron kell árusítani.

Svédország és az olasz hadüzenet.
Stockholmból jelentik: Svédország kül-
kereskedelmére nagy hatással lesz az
olasz hadbalépés. Olaszország szem-
pontjából a legfontosabb svéd áru a
műselyemcelluloze, a svéd szulfát és a
papír. A multban Svédország átlag
évente százezer tonna szulfatot szállí-
tott Olaszországnak.

**Az angolok ellenőrzik a keleti
tengert.** Londonból jelentik: Az angol
biztonságügyi miniszter felhívást inté-
zett a közönséghez, hogy csak feltéte-
lenül szükséges esetben utazzék a keleti
tengerpart mentén.

**Angol szolgálatban a holland ha-
jók.** Londonból jelentik: A holland-
amerikai hajóflotta valamennyi
hajóját angol szolgálatba állították, ki-
véve a »Nieuw Amsterdam« nevű ha-
jót.

Részjegyzések, betétek a noviszádi Házipítő és Önszegélyző Egyesület javára

A noviszádi Házipítő és Önszegélyző Egyesület kimutatása szerint, újabban a következő részjegyzések, illetve betétek érkeztek a Szövetkezethez:

Kotlinali Polgári Olvasókör 100, Dr. Börcsök Peter Beograd 300, özv. dr. Vilt Vilmosné, Noviszád 3000, Kelemen János, Noviszád 2000, Putaj Béla, Noviszád 300, Kassowitz Miksa, Noviszád 200, Dr. Fenyő Győző, Noviszád 1000, Polgári Magyar Kaszinó, Noviszád 10.000, Dr. Kerekes István, Noviszád 1000, H. L. Noviszád 1000, Dr. Vermes Imre, Noviszád 1500, Dr. König Gyula, Noviszád 300, Nánási István, Noviszád 100, Gombos István, Noviszád 500, Nagy Ferenc, Noviszád 500, Balázs Péter, Noviszád 200, Bartha Mihály, Noviszád 100, Lenkey Imre és Fia, Noviszád 200, Kovács Ferenc és neje, Noviszád 100, Frank Gyula, Noviszád 1000, Dr. Lustig Ferdinánd, Noviszád 1000, Dr. Schwarz János, Noviszád 500, Dr. Eckstein Lajos, Noviszád 300, Kotta Lajos, Noviszád 100, Iritz Mór és Imre, Noviszád 2100, Dr. Schossberger Sándor, Noviszád 500, Trgovacka Obrtna Banka, Noviszád 1600, Várady Kálmán, Noviszád 200, Sántha Imre, Noviszád 100, Sántha Imrene, Noviszád 100, Bódi János, Noviszád 200, Robicsko Jovan, Belimanasztir 500, Dr. Saághy András, Belimanasztir 500, Klein Teodor, Belimanasztir 100, Saághy Viktor, Belimanasztir 500, Ifj. Poo'cz József, Belimanasztir 100, Jörg Lajos, Belimanasztir 300, Faber Ferenc, Belimanasztir 50, Karácsonyi Frigyes, Belimanasztir 50, Gróf Bissingen Ernő, Vajkovic 300, Pásztor Mátyás, Csantavir 300, Pásztor Árpád, Csantavir 200, Forgó Kálmán, Csantavir 50, Antics Lénard, Csantavir 50, Vörös Peter, Csantavir 100, Csik István, Csantavir 100, Maly Mihályne, Mariolana 1000, Horvátbánsági Magyar Közművelődési Község, Zagreb 500, Molnár Sándor, Zagreb 100, Horváth Zoltán, Deronje 100, Dr. Riemann Ferenc, Bács 100, Dr. Sinkovics Mátyás, Bács 100, Magyar kulturregészület, Pasityevo 400, Simon József, Jarak 100, Reresár Pál, Szoborán 100, Velez Gábor, Szoborán 100, Dudás Mihály, Szoborán 100, Kovács M. István, Szoborán 100, Gálík Antal, Szoborán 100, Molnár Mátyás, Szoborán 100, Firányi János, Szoborán 100, Zselli János, Szoborán 100, Lénard Imre, Szoborán 100, Gálík Mihály, Szoborán 200, Szalay Pál, Szoborán 200, Nagy József, Szoborán 200, Bergel István, Szoborán 200, Pozder Mihály, Szoborán 300, Szarvas Vince, Szoborán 400, Lévai Antal és Fiai, Szoborán 500, Bergel József, Szoborán 500, Horváth Péter, Szoborán 500, Kuszlí Dezső, Szoborán 1000, Szoboráni I. Magyar Önszegélyző Hiteleszövetkezet 1000, Suhajda József, Bogojevo 100, Sörfőző Fábán, Bogojevo 100, Lovász Mihály, Bogojevo 100, Lampert György, Bogojevo 100, Lakatos Tihámér, Bogojevo 100, Dobsay András, Bogojevo 100, Dobrovoljna vatrogasna cseta, Bogojevo 100, Suhajda István, Bogojevo 100, Hervarek Odón, Bogojevo 100, Gachal János, Debelyaca 100, Kiss Sándor, Debelyaca 100, Ifj. Popp István, Debelyaca 100, Komáromi János, Debelyaca 100, Guttman Vilmos, Debelyaca 100, id. Tóth Ferenc, Debelyaca 100, Czako András, Cerna gyűjtése 272, Lavastics Ferenc, D. Lendava gyűjtése 50, Tóthy István, Banuta gyűjtése 81, összesen 403, Csajkás Margit, Szubotica gyűjtése: Ibl. Miklósné, Szubotica 200, özv. Höbl Ferencné, Szubotica 50, özv. Schadt Bálintné, Szubotica 50, Hoffmann Emma, Szubotica 900, Dr. Schulmann Endréné, Szubotica 20, Bondár Sándorné, Szubotica 30, Horák Kálmáné, Szubotica 100, özv. Flatt Viktorné, Szubotica 300, Dr. Lyubibratic Sándor, Szubotica 100 dinár.

(Folytatjuk)

SZINHÁZ-FILM

Kitűnően sikerült kultúrestet rendezett a szatáribecseji Magyar Népkör ifjúsági szakosztálya

Csepella József nagysikerű előadása a török hódoltság koráról

A szatáribecseji Magyar Népkör ifjúsági szakosztálya Csepella József ügyvédjelölt irányításával hétről-hétre nagy sikerrel rendezte ismeretterjesztő előadásait az egyesületi otthon helyiségében. A valóban nívós előadások iránt mind nagyobb érdeklődés nyilvánul meg s az ifjúságon kívül szépszámban vesznek részt az idősebb egyesületi tagok is.

A szombati előadást már az egyesületi otthon izlésesen elrendezett kerthelyiségében tartották meg igen nagyszámu közönség előtt. A megjelenteket Klimes Szmik Andor gyógy-szerész, egyesületi igazgató üdvözölte az egyesület nevében, majd rövid beszédben ismertette az előadások céljait s az est programját. Csepella József ügyvédjelölt mindvégig nívós és érdekes előadást tartott.

a Török hódoltság kora a Dunamedencében címen.

Az előadásban lebilincselő modor-

ban keresztmetszetet adta e korszak szociális, gazdasági, kulturális viszonyainak. Az előadás nívóját és érdekességét nagyban nevelték az előadás keretébe beillesztett énekszámok és szavaltatok. Cziráky-Fetter Imre a töle megszokott művészettel szavaltta el Remenyik Sándor: Móbás után című költeményét.

Farkas Sándor Te vagy a legény, Tyukodi pajtás. Szól a kakas már és a Csinom Palkó... című kuruc dalokat adta elő hatalmas sikerrel. Müller Vilmos Kacsóh Pongrác Rákóczi megtérése című dalának elénkélésével aratott általános tet-szést.

Az előadás Klimes Szmik Andor egyesületi igazgató zárószavaival ért véget. A közönség több ízben lelkes óvációban részesítette a kitűnő szereplőket.

A műsor után reggelig tartó tánc-következett.

Mi újság a filmvilágban?

A budapesti mozik és a magyar film. Mint már annakidején is megírtuk, a magyar filmgyártás elmozdítása céljából egy kormányrendelet az eddigi fixösszegű vétel helyett, a magyar filmproducereknek haszonrészeseződést biztosított, egyben a mozik számára kötelezővé tette, hogy az év során, a szezon minden idejére arányosan elosztva magyar filmeket mutassanak be. Erre a rendeletre elengedhetetlenül szükség volt, mert mint az ezévi magyar filmbemutatókról szóló statisztika igazolja, voltak budapesti bemutató mozik — így az Omnia, Rádus, City és Korzó — amelyek évi műsoruknak alig tízfizenkét százalékát fedezték a magyar filmekből. Egyedül

a budai Átrium és a körüti Royal-Apolló azok, amelyek műsorukat több mint harmadában magyar filmekből állították össze.

Ma, amikor a magyar filmek Délkelet-Európa moziiban egyre előkelőbb szerephez jutnak és több nagy magyar filmvetélővel látott is egy kis házipróbát. Pont azt a részletet, amikor Szabó Klári és Sárdy János egy tüzes, hosszú csókba forrtak. S még is volt az üdvösséghez — ó pardon — az üzletkötéshez!

Amerikai vihar — egy vallásos film körül. Cecil B. de Mille, a nagy filmrendező, akinek monumentális filmremekét, így a Királyok királya, a Tízparancsolat és a Kereszt diadala, a keresztény tárgyú filmek vezető értékei, most egy új vallásos filmmel készült el, amelyvel azonban Amerika néhány katolikus szervezetével óles háborúságra sodródott. A »Családi fénykép« című szindarabot dolgozta át filmmé. A szinmű tavaly a Broadway legnagyobb színházi sikere volt s Jézus életét realiztikusan mutatva be, Máriát hus-verből való asszonynak, igazi földi Anyának beszélgette. Annak idején a darab ellen is heves tiltakozások hangzottak el, de a vi-

akinek ez első filmszereplése. Meséje azzal kezdődik, hogy felfedezik, énekelni tanítják és közben beleszeret mestere lányába. Nem csoda. Szabó Klári alakítja! Közben nagy sikerek, ünnepekt énekesse válik s egy grófnő menedzseli. (Ez se rossz. Sennyei Vera a bájos grófnő), aki Európa minden városába elviszi énekelni. Egy autóbaleset folytán azonban elveszti a hangját s a karriernek vége. De nincs baj. A film végére visszatér a hang és a zavartalan, derűs boldogság. A film jó, a zene — Dolecsko Béla és Teleky László írta — remek és fülbemászó. Olyanformán szövi át a filmet, mint a nagysikerű Kiepura-filmekben. Nevetés is lesz benne. Erről Vaszary Piri gondoskodik. A film azonban másról is nevezetes. Ez az első magyar film, amit

Jugoszláviába »látatlanban« adtak el.

Elmesélték a film tartalmát, lemezekben bemutatnak néhány slágert és a zenei filmkölcsönöző látott is egy kis házipróbát. Pont azt a részletet, amikor Szabó Klári és Sárdy János egy tüzes, hosszú csókba forrtak. S még is volt az üdvösséghez — ó pardon — az üzletkötéshez!

Amerikai vihar — egy vallásos film körül. Cecil B. de Mille, a nagy filmrendező, akinek monumentális filmremekét, így a Királyok királya, a Tízparancsolat és a Kereszt diadala, a keresztény tárgyú filmek vezető értékei, most egy új vallásos filmmel készült el, amelyvel azonban Amerika néhány katolikus szervezetével óles háborúságra sodródott. A »Családi fénykép« című szindarabot dolgozta át filmmé. A szinmű tavaly a Broadway legnagyobb színházi sikere volt s Jézus életét realiztikusan mutatva be, Máriát hus-verből való asszonynak, igazi földi Anyának beszélgette. Annak idején a darab ellen is heves tiltakozások hangzottak el, de a vi-

tát Chicago biborosa döntötte el. A darabot megnézve kijelentette: alkalmas arra, hogy a nézőben a hitet fokozza.

Cecil B. de Mille filmváltozata ellen is megindult a harc. Kérték a cenzurahivatalt, tiltaná be a darabot, de ez a kívánság nem teljesült. Megállapítás: nyert, hogy amint a nagy rendező minden vallásos tárgyú filmje, ez is az Egyház dicsőségét hirdeti, nem vét a Biblia szelleme ellen, sőt gondosan elkerüli a szinműnek azokat a részleteit, amelyeket annak idején oly hevesen ostoroztak. A filmnek óriási sikere van és több katolikus pap a filmet, mint erkölcsnemesítőt ajánlotta a szöszekről.

Német filmek a korszerű háborúról. Német lapokban olvassuk, hogy Berlin vezető mozgósínházai másfél órás előadásban a nyugati hadszíntéren folyó harcok legkiemelkedőbb epizódjairól készült filmfelvételekből valóságos kerek egészeket képező háborus filmet vetítenek, amely a korszerű háborúnak drámai kibontakozásu megjelenítése.

A filmet a német propagandaszázadok merész képtudósítói gyakran életük kockáztatásával forgatták az arconval legveszedelmesebb pontjain, így a belgiumi és a hollandiai öszcesapások első napjaiban, valamint a Maginot-Daladier vonalnak a franciákra nézve olyan végtelen szedáni áttörése legvéresebb mozzanataiban. A film legérdekesebb jelenetét a »B. Z. am Mittag« című lap filmreferense a Rotterdam birtoklásáért folytatott heves harcokat emlegeti. Feltárja a nagy kikötőváros birtoklásáért folyó kétségbeesett küzdelmet, az ejtőernyős vadászok merész előőreit s az égő hidaknál beomló uccasoroknál, tankoktól eltortlászolt uccareszteszódéseknél pergőtűzek mennydörgésétől alázuható bombázók pokoli zajától véres totális háborút.

GRETA TALÁLKOZOTT MARLENEVEL

Az európai mozikközönség nem is hitte, hogy két olyan világsztár, mint Greta Garbo és Marlene Dietrich — annak ellenére, hogy mindkettő állandóan Hollywoodban él — milyen ritkán találkozik egymással. Greta és Marlene most találkozott legelőször! A nagy találkozás Palm Springsben történt — véletlenül. A két sztár közül egyik sem tudta, hogy a másik jelen lesz. De miután bemutatták őket egymásnak, nagyon udvariasan beszélgettek — három percig. A rendkívüli eseménynek természetesen gyorsan híre futott és filmriporterek megostromolták a két sztár s mindegyikőtől azt kérdezték, hogy mi a véleménye a másikról.

— Garbo igazán kedves volt! — Marlene csak ennyit mondott.

Garbo így nyilatkozott: — Mrs. Dietrich nagyon tetszett nekem. Most már igazán szeretném látni valamelyik filmjét is!...

A noviszádi Katolikus Kör vigalmi bizottságának ülése. A noviszádi Katolikus Kör vigalmi bizottságának elnöke kéri a bizottság tagjait, hogy ma 18-án este félnyolc órára jelenjenek meg a kör Egres-uccai helyiségében, ahol fontos tárgyban ülést tartanak. Jól sikerült társasvacsorát rendezett a palési Magyar Olvasókör, Szuboticáról jelentik: A palési Magyar Olvasókör szombat este kitűnően sikerült társasvacsorát rendezett az »Abbázia«, Polják-féle kávéházban. A banketten több, mint nyolcvanban vettek részt. Resch Béla elnök közvetlen pohárköszöntőben üdvözölte a megjelenteket. A hangulatos vacsora után reggelig tartó tánc következett.

KÖZGAZDASÁG

Ezer magyarországi tejszövetkezet

Olcsó importkukorica a magyar hizlalóknak — A mezőgazdasági termékek készleteinek összeírása

— Magyarországi gazdasági levél —

(Budapest, június 14) A magyarországi állattenyésztés legégetőbb kérdése a kukoricatermés állandó ingadozása. Az utolsó tíz év alatt a kukoricatermés alsó és felső határa 14—28 millió mázsa között mozgott, holott a kukoricaültetés területe majdnem mindig egyforma volt. A kukoricatermésnek ez az évről évre való változása természetesen az áralakulást s az állattenyésztés és hizlalás kalkulációs alapját bizonytalanná tette. Mivel azonban a sertéshizlalás a magyar külkereskedelem egyik legjelentősebb tétele, amelynek mindig a külföldi piacok áraihoz kell igazodni, sűrűn fordult elő az a helyzet, hogy

a hizlalás költségei és a külföldi piac árai között valóságosan áthidalhatatlan ürré válnak.

Ezen az állapoton gyökeresen segíteni kíván, a magyar minisztertanács és 600.000 mázsa kukoricára rendkívüli behozatali engedélyt adott. Ebből a hizlalók mázsánként 100 kg-ot Budapest paritásában 19.75 pengőt fizetnek ki. (Mátskai dunai hajóállomáson a kukorica jegyzése 215 dinár. A szerk. megjegyzése.) Ennek a nagy kedvezménynek igénybevételére eddig aránylag kevés gazda jelentkezett. A behozatali kukoricát ugyanis el-

sősorban csak igazolt hizlalók kapják, azzal a feltétellel, hogy eddigi hizlalási állományukat 20—25 százalékkal felemelik, vagyis hizlalásra az eddiginél több sertést fognak be. Azonkívül kötelezettséget kell vállalniuk, hogy minden 500 kilo igénybeveendő olcsó kukorica után

az állatkiviteli szindikátusnak egy, legalább 150 kútos sertést rendelkezésére bocsátanak.

Ezek a feltételek az okai a kis-számu jelentkezésnek. Ma ugyanis a hizlalók kevesebb sertéssel rendelkeznek, mint tavaly ilyen időben. A gazda éppen a kukorica-drágaság miatt nem kívánta sertésállományát növelni s most, aratás előtt, az ily célra szükséges tőkék felett nem is rendelkezik. Tartanak a gazdák attól is, hogy a beszolgáltatandó sertés beváltási ára lényegesen eltér majd a sertéspiac elkövetkezendő áraitól. Erre nézve már ma legalább iránvonalakat szeretnének leszögezteni. A földművelésügyi minisztérium ígéretet tett az előirt kötelezettségek némi enyhítésére és a beszolgáltatandó sertés megfelelő átvételi árára nézve. Meg van tehát a remény arra, hogy a magyarországi sertéshizlalók az importkukoricát teljesen igénybe is veszik.

A magyarországi szövetkezeti mozgalomnak imponáns ünnepe van. A napokban alakult meg az ezredik tejszövetkezet.

Az utóbbi években a tej és tejtermékek szövetkezeti mozgalma nagy lendületet vett, mert a kormány illetékes ügyosztályai ezt állandóan sürgetve, minden erővel propagálták, olyannyira, hogy ma Magyarországon évi 300 millió pengő, azaz 2 milliárd és 700 millió értékű tej és tejtermék állítanak elő. Ez a tekintélyes összeg annál jelentősebb, mert hiszen ez az állattenyésztéssel a legszorosabb kapcsolatban van és az állattenyésztés jövedelmezőségének egyik legreálisabb forrása a tejtermékek eladásából származó bevételek. Ebből jut az állattenyésztésre, természetesen a beszerzésre, trágyára és takarmányozásra felel. Ennek a nagy eseménynek azonban demonstratív jelentősége is van s ez a magyarországi szövetkezeti mozgalom diadala. A tejszövetkezetek tulajdonképpeni kis-és törpegazda tömörülésből keletkezett s a kölcsönös segítségnek legszebb példáját mutatják. Ma már a legapróbb tejszövetkezetek is időszerű mechanikai berendezéssel, higiénikusan dolgoznak. Tevékenységük példát ad annak a most felnövő nagyszerű magyar gazdátársadalomnak, amely a szövetkezeti mozgalomban nemcsak a több hasznát, de az erkölcsi erőt és öntudatos munka nagyszerűségét láthatja.

A háborús gazdálkodás a semleges államoknak is különös rendelkezéseket ír elő. Alig mulik el

hét, hogy ne kellene újabb még újabb korlátozó rendelkezéseket tenni. Ez alól a magyarországi gazdasági élet sem mentesül, amely most egy új és talán a legnépszerűbb kormányrendelettel kénytelen számot vetni. Ez a rendelet a rendes háztartási szükségleten túli mezőgazdasági termékek bejelentési kötelezettségét írja elő.

Ilyen termékek: buza, rozs, liszt, dara, kukorica, zab, hüvelyesek, szárított főzelék, továbbá széna és takarmányszalma. Nem szükséges bővebb magyarázatot adni ahhoz, hogy a hivatalos nyilvántartásra milyen elkerülhetetlen szükség van. De a rendelkezés bizonyos cikkek-nél tulmegy a bejelentési kötelezettségen is és a hüvelyesek, valamint a takarmányfélék készleteit zárja. Ezeket a termékeket egyelőre nem szabad áruba bocsátani. A közeli napokban szabályozni kívánják a forgalomba hozatalt, illetve az illetékes hatóságok esetleges elővételi jogait is. A forgalomba hozatal azonban lehetséges abban az esetben, ha a készleteket az erre felhatalmazott intézményeknek — Futura, Magyar Mezőgazdák Szövetkezete — kínálják fel. A magyar agrártársadalom a rendeletet megnyugvással fogadta s mivel saját szükségétéről mindenki szabadon gondoskodhat, a rendelet az ellátást nem is fogja zavarni.

A nép nevelése az egyesület létalapja Előadásokat ingyen küld a Közművelődési Tanács.

A báró rögtön fölismerte a fiát és meghatározhatatlan ösztöntől megragadva, belekapaszkodott a rendőrfőnök karjába.

— Mit akar jelenteni ez a komédia? — kérdezte a rendőrfőnök.

— Ki ez a hölgy? — kiáltott a báró és iszonyodva nézett a lefátyolozott hölgyre.

A hölgy elvonta arcáról a fátyolt.

— Mallóry báróné! — kiáltott föl Hommel, hátratántorodva.

A báró a nő arcának megpillantásakor támolyogni kezdett és megborzadva kapta a kezét az arca elé.

— Boszorkányság, boszorkányság! — fulladozott és alig tudott megállni a lábán.

A rendőrfőnök volt az, aki hamarabb magához tért. Közeledett a bárónéhoz és halkán kérdezte:

— Kihez van szerenésém?

A báróné, aki eddig a küszöbön állott, most belépett a szobába.

— Nem csalódik, rendőrfőnök ur. — mondta az ő megszokott szelíd hangján, — az vagyok, akitnek gondol.

A báró a falhoz támaszkodott. Arca fakó volt és szemei üvegesen meredtek a semmiségbe.

— Báróné asszonyom. — kezdte te Hommel, aki most már egészen megemeregte magát. — legyen olyan jó és magyarázza meg az: a rejtelmet, amelyet az értelem képtelen felfogni.

— Majd legközelebb meg fogom tenni, Hommel ur. Most a báró ural van egy kis beszédem, amely nem tűr meg tanukat.

Izgalmas történet a száz év előtti Budapest mélységeiből

»A bűnösök meglakolnak, a jók élvezik jutalmukat.«

(81)

A rendőrfőnök nem tudta, hogy mitévő legyen.

— Ön, ugye látja, még mindig kételkedik. — szólt nevetve a báróné.

— A méltóságos asszony azt csak természetesnek találhatja.

— Na majd én néhány szóval megmagyarázom a megfoghatatlant. — vegyült most a beszélgetésbe Feri. — A báróné asszony akkor, amikor később a holttesteit megtalálták, csakugyan megsebesült, azonban én biztonságba helyeztem. Amíg az idegen holttestet eltemették, a báróné súlyos betegesen fekélyt, de később aztán teljesen felépült. A báróné személyazonossága kétségen felül áll, szükség esetén azonban három jó tanu esküvel is bizonyíthatja.

— De miért nem adott a báróné hosszú időn át életjelt magáról?

— Ezek az okok rendkívül kegyes természetűek. — jegyezte meg a báróné. — csak én és a báró ur ismeri azokat. Engedje meg, hogy azokról ne nyilatkozzam.

Hommel még néhány szót váltott

a bárónéval, azután elhagyta Lámpássy irodáját.

Most a házastársak ötévi elválás után először álltak ismét szemtől-szembe egymással. A báróné magasan kiegyenesedve, villámzó szemmel, mint egy arkangyal.

A báró halotthalványan, rogyadozó inakkal.

Szemei a földre szegeződtek, nem mert fölpillantani a nőre, aki most előtte állt.

A báró még mindig jéghideg borzadályt érzett ereiben és azt hitte, hogy valami kísértet áll előtte. A gondolatok kusza kavargtak fejében, nem tudott kiokosodni és egy szót sem tudott kinyögni.

A fiú Ferihez szaladt s fényesen odabujt hozzá, mialatt Feri az asztalhoz támaszkodott és komolyan nézte a házastársakat.

— Számoljunk le egymással, báró ur. — mondotta a báróné.

Amaz némán bölintott a fejével.

— Rácz doktor ur közléseiből ön már értesült, hogy az Isten úgy akarta, hogy megmeneküljek az

ön karmai közül. Hála az isteni gondviselésnek és ennek az önzetlen, bátor férfinak, kétszer szerencsésen megmenekültem az ön által tervezett merénylet elől. Egyszer, amikor az örültek házába akart juttatni, másodszer, amikor ön saját maga gyilkosként tört reám. Évek hosszú során át rejtezköd-nöm kellett, nehogy ön ismét hatalmába kerithessen és a tébolydába hurcoltathasson. Várom kellett addig, amíg újra megtalálom fiamat és amíg az én derék barátom annyira alássa a talajt ön alatt, míg csak meg nem szűnik veszélyes lenni rám nézve.

A báró valamit szólni akart.

A báróné egy elutasító mozdulata hallgatást parancsolt neki.

— Hagyja, hogy végigmondjam a magamét. — mondta a báróné és így folytatta:

— Ön ma már nem veszélyes rám nézve, nyíltan előléphetek immár és önt tetszésem szerint megsemmisíthetem. Az ön életének tika ismerős előttem és iszonyattal és megvetéssel fogok elfordulni öntől, ha ez a beszélgetésünk végétér. De ön, fájdalom, atyja is fiamnak és ez az egyetlen ok, amelynek ön azt köszönheti, hogy mint gonosztevőt át nem adom a bíróságoknak. Meg fogom szabni, mi most már az ön teendője és önnek szorosan alkalmazkodni kell parancsomhoz, ha meg akar menekülni a hatóságoktól.

A báró lehorgasztotta a fejét, annak jeléül, hogy előre is beleegyezését adja a báróné intézkedéseire.

— Az ön életfolyása olyan volt,

A postafakarékpénztár 1939. üzletéve a nemzetközi válság lefolyásának híű tükré

A betétesek főleg a múlt év szeptemberében vették ki sok betéteket — A postafakarék hitelezései

A jugoszláv postafakarékpénztár igazgatósága most készítette el múltévi üzletmenetéről szóló jelentést. Az 1939. év drámai liktéte nagy kihatással volt Jugoszlávia gazdasági életére is, ami visszatükrözik a postafakarékpénztár jelentésében is. Különösen a takarékbetétek szempontjából volt kedvezőtlen a válság, mert a betevők nagy összegeket vettek ki és tekintélyes értékű betéteket mondtak fel.

A postafakarékpénztár múltévi forgalma 352.2 milliárd dinár volt az 1938. évi 334.2 milliárd dinárral szemben.

Az 1937. évben a postafakarékpénztár betéteinek összege 1.248.9 millió dinár volt, ami az 1936. évihez viszonyítva 266.9 millió dináros emelkedést jelent. Már 1938-ban a betétek emelkedése mindössze 35.6 millió dinár volt, ami igen csekély emelkedés, ha a kamatok tökéletesét tekintetbe vesszük. Az elmúlt év végére a betétek összege 1.023.4 millió dinárra csökkent, tehát 261.2 millió dinárral volt kevesebb mint az előző évben.

A múlt év szeptember 1-től december 31-ig felmondás nélkül 214.057.203 dinárt vettek fel a betétesek, míg 231.423.438 dinár be-

tétet felmondtak. A felmondás nélküli hiteleket így vették fel hónapoként:

	Dinár
Szeptemberben	147.828.208
Októberben	26.782.218
Novemberben	19.763.783
Decemberben	19.682.094
Összesen:	214.057.203

A 231.423.438 dinár felmondott betétekből a következő összegeket vették fel:

	Dinár
Októberben	66.796.533
Novemberben	59.388.135
Decemberben	49.912.552
Összesen:	176.099.220

Ebből a kimutatásból legjobban látható, hogy a legtöbb betéteket tavaly szeptemberben vették fel és akkor mondták is fel a legtöbbet. A betétesek száma a múlt évben 561.734 volt, 32.459-cel több, mint 1938-ban.

Tekintve a betétek csökkentését és a betétesek számának emelkedését, az átlagos betét 1939 végén betétesekként 1.821.86 dinár volt, az 1938. évi 2.427.1 dinár és az 1937. évi 2.639.17 dinárral szemben.

A bányások szerint a betétfelosztás a következő volt:

Betétesek száma	Betét	Az összbetét %-a
Horvátország	174.234.790	17.06%
Drávabánság	108.532.152	10.60%
Többi bánság	713.709.188	69.70%
Összesen:	996.476.130	97.36%

A csekkforgalom, amely 1938-94.802.9 millió dinárt tett ki, az elmúlt évben elérte a 101.042.4 millió dinárt. Az egész csekkfor-

	Dinár
Beográdi központ	51.285.224.903.75
Zágrebi és szusáki fiók	25.177.710.666.27
Lyublyanai fiók	13.803.868.990.89
Szarajevói fiók	7.207.142.217.43
Szkoplyei fiók	2.654.570.368.48
Podgoricai fiók	913.927.755.17
Összesen:	101.042.444.841.99

Az elmúlt év végén összesen a postafakarékpénztár. Ebből kap-1.758.5 millió dinár hitelt nyújtott |tak

	Dinár
Állami intézmények	1.228.694.227.45
Beograd város	25.240.740.05
Szövetkezetek	163.011.638.71
Pénzüntézetek	89.984.349.20

Az állam és köztintézmények kap- |tak tehát a kölcsön 83%-át, a szövetkezetek 11, a pénzüntézetek pedig 6%-át.

	Dinár
Horvátország	49.613.457
Drávabánság	140.649.500
Többi bánságok	85.097.930

A pénzüntézeteknek nyújtott hi- |lvoltak: telek bányásokként a következők |

	Dinár
Horvátország	38.545.000
Drávabánság	31.150.000
Többi bánság	105.118.070

A postafakarékpénztár jelentése |elmúlt évben 78.706.318.29 dinár végűi közli, hogy tiszta haszna az |volt.

□ Megjelent a jugoszláv-ma- |szláv és magyar közgazdászok tol- gyar Lloyd legújabb száma. Érté- |lából. A lap ismereti az elmúlt kes, érdekes, bő tartalommal je- |hónap kiemelkedő gazdasági ese- lent meg a két ország gazdasági kö- |ményeit, kitünően sikerült felvé- zelődését szolgáló Lloyd juniusi |teleket közöl, a jugoszláv és ma- száma. A nagy hozzáértéssel szer- |gyar gazdasági élet vezetőinek ta- kesztett folyóirat közel husz cik- |nácskozásairól és egyéb összejő- ket tartalmaz, a legkiválóbb jugo- |veteleiről.

— hogy félnem kell, hogy talán a legközelebbi pillanat súlyosan kompromittálhatja önt és önnel együtt fiamnak a nevét. Ennélfogva azt kívánom, hogy ön nemcsak Budapestet és az országot, hanem Európát is elhagyja.

A báró ismét szólni akart valamit, de a báróné újból hallgatást parancsolt.

— Itt nincs semmi ellentmondás, önnek el kell hagynia Európát.

— Nem tehetem, — mondta a báró halkán.

— Nincs arról szó, hogy mit tehet ön, csupán arról van szó, mit kell tennie. Ha ön ellentmondás nélkül nem engedelmeskedik nekem, én magam leszek az, aki széttepi a fát, amely az ön eddigi életét takarja. Abban a pillanatban, amelyben ellentmond intézkedéseimnek, én magam fogom elárulni azt a kettős szerepet, amelyet ön eddig játszott és akkor jai önnek Mallóry Zdenkó báró, ha a Fekete Ember bírái kezére jut!

— Ostobaság, badarság, — hördült fel a báró.

— Ne szinészkedjen, — ön a Fekete Ember!

— Ki mondta ezt önnek?

— Az, aki az ördög szerepét játssza az ön életében, — szól közbe Feri.

Egy pillanatilg átható tekintettel nézett a báró Ferire s aztán magasan kiegyenesedett és összeszorított ököllel Ferire roantott.

Feri hidegvérrel várta a támadást és amikor a báró vak dühében rávetette magát, könnyüszere-

rel visszalökte és komolyan monddta:

— Mallóry báró, ön elvesztette minden józan belátását. Háromszor megismerkedett már öklömmel, háromszor volt módja kitapasztalni, hogy egyetlen ököcsapással le tudom teríteni önt. Látnia kell, hogy lelkiileg, erkölcsileg és testileg is fölötte állok önnek. Ugy játszottam önnel, mint egérrel az oroszlan, háromszor futni hagytam önt, holott agyonüthettem volna. Most csak mi ketten vagyunk az ön rettentő titkának tudói. Mérlegelje hidegvérrel a helyzetet és tegye azt, amit a józan ész sugall. Ne hagyja odáig fajulni a dolgokat, hogy kénytelenek legvünk önt, mint gonosztevőt leleplezni. Önnek nincs választása. Föltétlenül engedelmeskednie kell, ha nem akarja az akasztófán bevégezni életét. Eszébe se jusson, hogy akár csellel, akár erőszakkal bármit is megkíséreljen ellenünk, mert akkor leálcázása rögtön bekövetkezik.

— Mit akarnak, mit kell tennem? — kérdezte a báró.

— Amint már mondtam, örökre el kell hagynia Európát, — vette át ismét a szót a báróné.

— Azt nem tehetem ilyen sürgősen.

— Nyolc napot adok, hogy ügyeit elrendezze.

— Az nagyon kevés!

— Egy órával se többet. Száz-ezer forintot adok önnek, amivel Amerikában metreszének társaságában új otthont alapíthat.

— Maril...

— Megtiltom önnek, hogy ezen a néven szólítson!

— Én egykor szerettem önt.

— Ön elég elvetemült ahhoz, hogy még ebben a pillanatban is hazudjon!

— Gondoljon... gyermekünkre!

— Ő utoljára látja önt és semmit sem tart meg atyjától, csupán a nevét, azt is csak addig, míg nyilvános gyalázat nem éri. Ne fáradozzon azzal, hogy komédiát játsszék itt. Ön sohasem szeretett engemet, mint ahogy fiát egyenesen gyűlölte, miután ennek az a datlan házasságnak a gyümölcse volt. Azé a házasságé, amely nem váltotta be az ön számításait: vagyonom élvezetét, vagy gyors elhalálozomat.

A báró most már egészen magához tért, kiegyenesedve állott a báróné előtt és nyugodt hangon monddta:

— Igaza van báróné, a jelenlegi körülményekből nincs más kiút, mint az én elutazásom. Megteszem, amit óhajt és elhagyom Európát, de a kikötött határidőt meg kell hosszabbítania. Annyi sok mindent kell elrendeznem, hogy nyolc napon belül lehetetlen örökre eltávoznom.

— Már pedig nyolc nap alatt el kell mennie!

— Eladásokat kell eszközölnöm és a becsérték negyedét sem kapom meg, ha elsietem a dolgot.

— Én a becsérték száz százalékát megadom önnek.

— Adósságaim vannak, amelyeket nem tudok így gyorsan rendezni.

— Fölemelem végkielégítését negyedmillióra, elég lesz?

— Kérek még hozzá tizennégy napot!

— Egy perccel sem kap többet, mint nyolc napot, — jelentette ki nagy határozottsággal a báróné és közelebb lépve a férjéhez, halkán monddta:

— Nem akarom, hogy valamely vakeset folytán fiam aytját, mint rablógylóskost a börtönbe hurcolják.

A báró összeszorította fogait, egész testében megrázkódott, de nevetni próbált és éppoly halkán felelte:

— Valaki olyan tücsköt tett az ön fejébe, báróné, melynél badarabbat és képtelenebbet nem hallottam. Belátom azonban, hogy most nincs itt az ideje, hogy önt az ellenkezőjéről meggyőzzem. Ön annyira föl van indulva, hogy jobbnak látom, ha most hallgatok.

— Tehát utazni fog?

— Kívánsága parancs számomra, báróné. Mához számított nyolc napon belül elhagyom a fővárost és sohasem térek vissza többé. Ha talán majd, már hosszabb idő óta távol élek, enyhébb fölfogás fog rólam fölülkerekedni önben és be fogja látni, hogy tisztára örülség volt egy rangombeli gavallérban gonosztevőt sejtetni. Valóban, nem tudom, micsoda szerencsétlen bal- eset folytán kellett így lealacsonyító gyanu alá kerülnöm.

— Semmi komédia, ha szabad kérném.

— Még egyet, báróné.

(Folytatjuk)

Byrd beszámolója legújabb délsarki utjának sikereiről

Amivel száz év óta hiába próbálták — Repülőgéppálmások az Amerika-Ázsia járatok számára

Washingtonból jelentik: Byrd ellentengernagy, a világhírű felfedező, most tért vissza legutóbbi délsarki útjáról az Egyesült Államokba, részint, hogy jelentést tegyen az eddig elért eredményekről, részint, hogy Washingtonból rádió irányítsa tovább a Sarkvidéken maradt társainak tevékenységét.

Amint tudják, az Egyesült Államok kormányának anyagi támogatásával ismét expedíót vezettem a Déli-sarkra, hogy új területeket fedezzek fel az USA-nak — jelentette ki többek között az összesereglett újságírók előtt. — Most felkutatott területet

száz év óta próbálták meghódítani elődeim, sikertelenül.

Nekem is csak két előző expedíómon és tizenegy kísérletem után sikerült pontosan feltérképeznem egy mintegy kilencszáz mérföld kiterjedésű részt. Szerem oka hajom: a „Bear” kapitányának ügyessége, továbbá a rendelkezéseimre állott modern felszerelés, elsősorban a sarki ultra különlegesen felszerelt, széntalpus repülőgép.

Byrd ezután három hónapot töltött a Déli sark vidéken.

Felfedezésének gyakorlati értéke e pillanatban még nem nagy, bár valószínűleg tartja, hogy a föld melye az általa feltérképezett területen értékes nyersanyagokat rejt. Tudományos szempontból azonban a most lefolyt munkálatok nagy lépéssel vitték közelebb az emberiséget a Sarkvidék geológiai alakulatának pontosabb ismeretéhez és teljes feltárásához.

Végül azt sem szabad felednünk — fejezte be előadását Byrd — hogy a most feltárt részekben később jó repülőgéppálmásokat lehetne találni.

az Amerika és Ázsia közötti terbe vett közvetlen járatok számára.

Hogy áll a bajnokság?

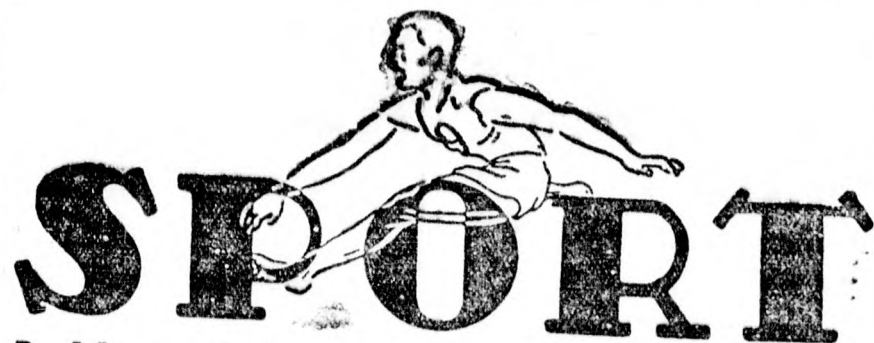
ORSZÁGOS BAJNOKSÁG				
1. Gragyanszki	10	8	0	2 25:11 16
2. BSK	10	7	1	2 30: 7 15
3. Szlavia	10	7	0	3 14:14 14
4. Jugoszlavia	10	3	2	5 16:18 8
5. Hajduk	10	1	3	6 14:32 5
6. HASK	10	1	0	9 12:32 3

DUNA SERLEG				
1. Vojvodina	4	3	0	1 9:5 6
2. Szlavia	5	2	1	2 7:5 5
3. ZsAK	3	2	0	1 6:3 4
4. Bata SK	3	0	1	2 2:6 1
5. Bacska	1	0	0	1 0:5 0

PORTUGÁLIA				
1. FC Porto	18	17	0	1 76:10 24
2. Sporting	18	15	2	1 82:23 32
3. Belenenses	18	11	3	4 58:18 25
4. Benfica	18	11	1	6 58:35 23
5. Barriense	18	8	3	7 27:30 19
6. Academica	18	7	3	8 39:65 17
7. Caravelinhos	18	4	2	12 26:68 10
8. Academico FC	18	3	13	24:52 8
9. Leixoes	18	1	5	12 26:70 7
10. Victoria	18	1	3	14 36:72 5

A KIS KK HETI MŰSORA

Szerda: Szarajevóban Szlavia—Ferenováros (játékvezető dr. Croner) és Zagarebban Gragyanszki—Ujpest (játékvezető Radulescu).
Szombat: Ujpesten Ujpest — Gragyanszki.
Vasárnap: Budapesten Ferenováros—Szlavia, Bukarestben Rapid—Hungaria és Vénusz—BSK.

SPORT

A kispestiek második noviszádi mérkőzésüket is biztosan nyerték

Kispest—Jugoszlavia 3:1 (2:0)

MÁSODIK FÉLIDŐ

Füledt, viharral fenyegető, felhős időben, közel 3000 főnyi közönség gyűlt össze tegnap délután a Karagyorgye-pályán a Jugoszlavia—Kispest mérkőzésre.

A Trgovacska—Isztra barátságos előmérkőzés után (győzött a Trgovacska 4:3-ra), a két csapat a noviszádi Szamardzsija szipjelére a következő összeállításban sorakozott fel:

Jugoszlavia: Lovrics — Angyelkovic, Lukics — Atanackovic, Gyorgyevics, Csirics — Szavics, Perlics, Petrovics, Csabrics Sztavkov.

Kispest: Boldizsár — Rátkay, Onody — Odry, Zalaj, Vig — Kincses, Cseh, Olajkár II., Déri, dr. Kalocsay.

A közönség mindkét csapatot lelkes tapsal fogadja.

Amikor a Jugoszlavia elindítja kezdőkor a labdát, megered az eső. A beográdi csatársor lefut a kapuig, de Petrovics lövését Boldizsár biztosan fogja.

Az első percekben a Jugoszlavia állandóan támad, Boldizsárnak sok a dolga.

A 6. percben sarokrugást ér el a Jugoszlavia, de Perlics szép beadását Csabrics főlé fejeli.

A kispesti védelem és fedezetsor jó, de a csatársora kissé kényelmesnek látszik. Déri a legszorgalmasabb ebben az ötös fogatban.

Perceken át hullámzó játék folyik, a Jugoszlaviának több komoly helyzete adódik, mint a Kispestnek, de a beográdi csatárok lövései célt tévesztenek vagy a nyurga Boldizsáron akadnak meg.

Az eső még mindig esik, a csapatok kissé felélenkülnek.

A 18. percben Cseh remek egyéni akcióval átmege a beográdi védelmen s közelről védhetetlen gólt lő, 1:0 a Kispest javára.

A Jugoszlavia egy-két lerohanását leszámítva, most a Kispest jut fölénybe s a magyar csapat negyedórán át szépen és jól játszik. Lovricsnak alkalma nyílik néhány szép védésre.

A változatosság kedvéért most a Jugoszlavia jut érezhető fölénybe s Petrovics Áca többször foglalkoztatja Boldizsárt. A beográdi csatársor balszárnya azonban gyenge, főleg Sztavkov ront sokat.

A 39. percben Olajkár II. megismétli Cseh bravurját: hiába gáncsolják, lökdösik, a baloldalon egyedül lefut s 15 méterről nagy gólt lő, 2:0 a Kispest javára.

A következő lefutás ismét kispesti gólt ígér, de a válogatott Kincses öt lépésről hibáz.

Felidő végéig váltakozó támadások folynak, eredmény nélkül.

Reggeli Újság a magyarság napilapja

Futball-eredmények

(Tegnap 2. kiadásunkból)

Noviszád: Kispest—Vojvodina 1:0 (1:0), nemzetközi mérkőzés, játékvezető Sztoljanovic. A magyar proficsapat nagyszámu közönség előtt biztosan nyerte a mérkőzést, amely meglehetősen lanyha iramban folyt le. A mérkőzés egyetlen gólját Olajkár II. lőtte a 35. percben.

Országos Bajnokság: Beogradban BSK—HASK 4:0 (2:0) és Gragyanszki—Jugoszlavia 2:1 (2:0). Szarajevóban Szlavia—Hajduk 2:1 (1:0). Mind a három mérkőzést magyar bíró vezette, mégpedig Kiss Ernő, Vass Antal illetve Kékessy.

Szabotica: Jugoszlavia — Radnicski 2:1 (2:0), elsőosztályu bajnoki.

Oszijek: ZsAK (Szabotica)—Szlavia 2:0 (2:0), Duna-Serleg mérkőzés.

Ligaminősítő mérkőzések: Banjalukán Krajisnik—SzAND 5:0 (3:0) és Ingiján ZsSK—Jugoszlavia (Jabuka) 1:1. A négy csapat közül a Jugoszlavia és a Krajisnik megy tovább.

Barátságos mérkőzések: Apatinban Apatin SK—Szabotica MTC 10:1 (4:0), Novivrbáson Dulcsiz—VSC 4:1 (2:0), Petrovgradon Zemun SK—ZsSK 4:1 (2:1).

Bulykesz: Rapid (Noviszád)—Bulykeszi FC 5:1, barátságos.

SZARAPAZOVA: NAK kombinált—Szlavia 5:4 (4:0), barátságos mérkőzés.

Budapest: Rapid (Bukarest)—Hungaria 2:1 (1:0), Kis KK-mérkőzés, játékvezető Podubszky (Zagreb). A román csapat jobb és lelkesebb játékával megérdemelten győzött. A Hungaria olyan csapnivalóan, lélektelenül játszott, hogy a közönség kifütyülte. Góllövők: Vidor, Kiss (öngól) és Siposs.

BSK—Vénusz 3:0 (1:0), Kis Középeurópai Kupa mérkőzés.

A noviszádi Radnicski kerékpáros versenye

A noviszádi Radnicski vasárnap délután propaganda-jellegű kerékpáros versenyt rendezett, amely a rekkenő hőségben is jó teljesítményeket hozott. Az ifjúságiak Noviszád—Sztavkov—Noviszád útvonalon (66 km), a felnőttek Noviszád—Bacsopola—Noviszád útvonalon (136 km) versenyeztek. A versenynek szépszámu közönsége volt, főleg Bacsopolán, ahol nagyon kedvesen fogadták a kerékpárosokat. Eredmények:

Felnőttek versenye: 1. Pavlik János 4 óra 10 perc, 2. Ivanovic Panto 4 óra 10 perc (félkerékhosszal második), 3. Vastag István 4 óra 30 perc.

Ifjúságiak versenye: 1. Djejn Tosa 1 óra 58 perc, 2. Seszta István 2 óra 14 perc, 3. Kiss Ferenc 2 óra 14 perc (félkerékhosszal harmadik).

Rövid sport hírek

Woodroff néger középtávúfutó Los Angelesben 1 perc 48.6 mp. kitűnő idővel győzött a 800 m. ékfutásban.

Medarics, a zagrebi HASK válogatott jobbszélsője, a noviszádi Vojvodinahoz szerződik.

Budapest nyerte a Bécsben rendezett Bécs—Budapest—Berlin városközi evezősversenyt. Budapest csapatát a Hungaria és Pannonia legénységéből állították össze. A pestiek a »Három város« versenyen kívül megnyerték a nyolcevezős versenyt is.

Magyarország kardvívó bajnokságát Kovacs Pál HVTK nyerte, második Gerevich MAC, harmadik dr. Rajczy BEAC.

A Szeged FC csapata a héten Erdélyben, nevezetesen Arad és Lugos városokban vendégszerepel.

A hollywoodi filmszínésznő-feleség levele mentette meg Franco foglyának életét

Megérkeztek Newyorkba a „nemzetközi brigád” utolsó amerikai katonái

(London, június). — Néhány nappal ezelőtt fáradt utas szállt partra a newyorki kikötőben. Egy fiatal asszony várta a megviselt arcú utast, aki a szó szoros értelmében a Halál torkából érkezett,

még pedig olyan körülmények között, amelyek még a mai drámai eseményektől zsúfolt időkben is felkelítették a sajtó érdeklődését.

A fáradt, kopott utas, aki hetedmagával érkezett Európából Amerikába, Harold Dahl repülő volt.

Harold Dahl még a spanyol polgárháború idején utazott Spanyolországba. Addig polgári repülő volt Amerikában és noha csak néhány héttel előbb vett feleségül egy szép hollywoodi filmszínésznőt, elhagyta hitvesét és önkéntes pilótaként belépett a spanyol köztársasági hadseregbe.

MENEKÜLÉS EJTŐERNYŐVEL

A polgárháborúban rövid katonai karriert futott be Harold Dahl. Néhányszor sikeresen küzdött a levegőben de a brunéti csatában repülőgépet lelőttek és ő ejtőernyővel menekült meg.

A zuhanás következtében megsebesült és a nacionalista csapatok vonalai mögött ért földet.

Az amerikai pilóta fogságba került és a sansebastiani kórházba szállították, ahol rövidesen felgyógyult sérüléseiből. San Sebastianból Salamancába került, ahol hadbíró-ség elé állították. Miután nem spanyol sorkatona volt,

halálra ítélték.

Itt kezdődött tulajdonképpen az a romantikus, regénybe illő történet, amelynek révén Harold Dahl megmenekült a haláltól és most hazatérhetett feleségéhez.

LEVÉL FRANCOHOZ

Amikor ugyanis fiatal felesége megtudta, hogy férjét halálra ítélték, az amerikai követség közbenjárását kérte. A diplomáciai akció azonban meghiúsult és noha Mrs. Dahl egyéb eszközöket is igénybevetett, hogy a spanyol nemzeti kormányt az ítélet megváltoztatására bírja, minden igyekezete hiábavalónak bizonyult. A nemzeti kormány a háborús törvényekre való hivatkozással

nem változtatta meg a halálos ítéletet.

A kétségbeesett fiatalasszony meg tudta azt is, hogy a halálos ítélet végrehajtását nem lehet tovább halasztani és néhány napon belül a kivégzés megtörténik.

A színésznő ekkor merész elhatározásra jutott. Mellőzve minden diplomáciai közvetítést,

egyenesen Franco tábornagynak, a nacionalista kormány fejéhez írt levelet férje érdekében.

Az amerikai fiatalasszony egyszerű, közvetlen szavakkal ecsetelte tragédiáját, mérhetetlen fájdalomát és közölte Franco tábornaggyal, hogy férje kivégzése esetén öngyilkosságot követ el, mert nem tud nélküle élni. A fiatalasszony kegyelemért esedezett a megható levélben, amelyhez csatolta fényképét is.

Amit a nagyhatalmak diplomáciai intervenciója nem tudott elérni, azt elérte a fiatalasszony megható levele. A lovagiasság győzött a politikai érzelmeken és a Caudillo engedett az asszonyi kérésnek:

kegyelmet adott

az amerikai pilótának.

A haláltól való csodálatos menekülés azonban nem jelentette Harold Dahl számára az azonnali szabadulást. Az amerikai pilóta három évig raboskodott még a nacionalisták börtöneiben, amíg most végre szabadon bocsátották és visszatérhetett Amerikába. Vele együtt érkezett vissza hét másik amerikai állampolgár is, akik szintén a volt köztársasági kormány nemzetközi brigádjában harcoltak és a nacionalisták fogságába kerültek. Franco tábornagy az egyik nagy amerikai nemzeti ünnep alkalmából a kora tavasszal megkegyelmezett a nyolc amerikai állampolgárnak és ezek most visszatérhetnek hazájukba.

Több amerikai állampolgár a spanyol polgárháborúból kifolyólag már nincsen spanyol fogságban.

TÖZSDE

KÜLFÖLDI TÖZSDEÁRLAPOK

Zürich: Beograd 10, Páris 9.25, London 16.40, Newyork 446, Milánó 22.50, Berlin 178.25, Varsó 90, Bukarest 2.25.

KÉT ÓRA KEVÉS

— Elmagyarázta neked Viola, hogy milyen lesz az új ruhája?

— Nem egészen, tudod, mindössze két órát töltöttünk együtt.

SZERENCSE!

— A multkor hihetetlen szerencsem volt a lóversenyen.

— Nyertél?

— Nem. Odahaza felejttem a pénzemet.

Fehér csomagoló ujságpapiros kapható

a Reggeli Ujság kiadói hivatalában

APRÓHIRDETÉSEK

egy hirdetésnap, mint vasárnap egy óra 1.— dinár, vastagbetűs 2.— dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 12.— dinár. Hirdetéseket a másnapi lapra délután 3 óráig, szombaton déli 12 óráig vesszünk fel. A hirdetési adó a hirdetőfelvétel tenheli.

URANIA MOZI, Noviszád

PREMIÉR:

Elsőrendű bűnügyi film

A zöld császár

Gustav Dlessl, René Deltgen
Carola Höhn

Óvás

»Csak a bácsi NÖVENYHARMAT az igazi márka, szélesztendő a patika, mely ezt garantálja! Ara patikákban, boltokban 14 dinár. 1879

Prof. Lavedan-féle

RÁNCALTALNÍTÓ OLAJ

koncentrált »C« és »F« vitamintartalommal és biológiaiilag standardizált teknőshormon-komplexummal. Ránctalanító ereje, bőrfiújító hatása varázslatos! Ara 45 dinár. Postán költségmentesen szállítja a főlerakat: 100 esztendő Gsbauer-patika, Bač. 3032

ELADÓ

JÓL BEVEZETETT régibutor üzlet, forgalmas helyen eladó. Cim a kiadóban. 3546

KERESLET

VESZÜNK öreg ölmot 6.— dinárig kilogrammonként. Jugo-Alat, Noviszád Zselezniciska 91. 3350

PERFEKT ápolónőt keres azonnalra Dr. Benedek szanatórium, Noviszád, Sztrazsilovszka 7. 3550

KÜLÖNFÉLE

MA MÉG VAN ALKALOM arra, hogy bárki mérlegképes könyvelővé képeztesse ki magát, (később már kétséges). Tanulni szándékozik irjanak prospektusát: Borbély Lajos professzionista könyvelési szakértőnek, Noviszád, Postafiók 75. Lakás: Kralja Petra II. u. 160. d.

DR. FILIPON CREM a legjobb és legelterjedtebb nappali krém. Kapható: gyógyszerárakban, drogériákban, illatszertárakban és kereskedésekben. APOTEKA KÜCHLER, VRSAC. 3474

FISCHER BELA géperőre berendezett épület- és műbutor asztalos műhelye, Noviszád, Gajeva u. 5. gyors és pontos munkát biztosít szolid árak mellett. Kérjen ajánlatot! 3255

ELITE KÁVÉHÁZ

(A postával szemben)

Junius 1-en megnyílt modernül berendezett bár- és kerthelyiség. Junius 15-től új nagypáros műsor.

„AZORDIN”

tisztítást és keimelést Magyar Bélánál végeztessen. Szubotica, Zsidotemplom során. Fiók: Stara Kantaza és Novi Knyezevac

STEYR autók

PFÄFF

varrógépek és a legjobb márkájú kerékpárok állandóan raktáron:

„JUNG” SZUSZEDSZKY Noviszád, Safarikova 9. — Telefon 32-69.

Városi Mozi, Szubotica

Hétfőtől—szerdáig

A világhírű énekes

Tito Schipa

és a francia szépség

Mireille Balin

zenés filmje

A vágy dala

(Terre de feu)

Gazdag pótműsor!

SZEPLŐT, pattanást, hámlást, orrvöröszést és más arctisztatlanságot pár tégely használata után biztosan eltüntethet DARUVARI krém minden szakmában kapható. Háromsarkos nagy doboz 15.—, kis doboz 7.50 dinár. Postán kérni: BLUM gyógyszerár, Szubotica.

ÓRAK és ÉKSZEREK a legolcsóbban kaphatók ADÁM órák és ékszerésznel, Szubotica, Krupceviceva 6. 749

MEGNYÍLT! Szeretettel várja Önt családjával Palicson az Abbázia kávéház-étterem. Elsőrendű konyha, kitűnő italok, cigány-zene, előzékeny kiszolgálás. Szíves pártfogást kér Polyák, a bácskatopolai volt vendéglős és szállodás. 871

MA MEG VAN ALKALOM arra, hogy bárki mérlegképes könyvelővé képeztesse ki magát, (később már kétséges). Tanulni szándékozik irjanak prospektusát: Borbély Lajos professzionista könyvelési szakértőnek, Noviszád, Postafiók 75. Lakás: Kralja Petra II. u. 160. d.

„Orthopäd” cipőket

minden fájó lábára, a legjobb módszerek szerint garanciával készít 6 díj leván, Szubotica Ármjaki tée 2

Csütörtökön Pacalpaprikás szombaton székely gulyás és bableves KOPILOVICSNÁL Szubotica TELEFON 7

Uredništvo i administracija Sveskoškog i kiadovištva: Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50 Telefon: 21—37, 6jfel 20—58 Felelős kiadó: Andreo Dežo

Pretpisat — Előfizetés: Egy óra 28.— dinár (kihordó útján 30 din.) Három óra 80.— dinár (kihordó útján 86 din.) Félévre 160.— dinár (kihordó útján 172 din.)

izlazi svakodnevno — Megjelenik naponta Post. čekovni račun — Postacsekk számla: Beograd, 59.754. Zagreb, 46.692